

## บทที่ 2

### ชีวประวัติของศอลาหุดดีน อัลอัยยูบีย์

สายตระกูลของศอลาหุดดีน อัลอัยยูบีย์ (ดูแผนภูมิ...หน้า 41)

ท่านศอลาหุดดีนเกิดที่ อัลคูวิน<sup>1</sup>(AL-Duwin) ในปี ฮ.ศ 532 พ่อของท่านคือ นัจมุดดีน อัยยูบ เป็น (ตัวแทน) ข้าหลวงดูแลเมือง คักริด (ชะฮบี, 1996 / 21 : 278 - 279) สายตระกูลของศอลาหุดดีน อัลอัยยูบีย์ เป็นส่วนหนึ่งของราชวงศ์ (ซินิก) (ดูแผนภูมิ...หน้า 42)

ในหนังสือของ(อิบนุอาษีร)ได้กล่าวไว้ว่า : ตระกูลเหล่านั้น มาจากเคิร์ด (อิบนุคอตตูน , 5/1992 : 331) จากทั้งสองรายงาน แสดงให้เห็นว่า ท่าน ศอลาหุดดีน เดิมมาจาก เคิร์ด เริ่มจาก อะ โภบ สิ้นสุด อัคเดซี

#### การปกครองของราชวงศ์อัลอัยยูบีย์

ฮ.ศ. 564 - 589 / ค.ศ. 1169 - 1193	อัลนาศิรศอลาหุดดีน
589 - 595 / 1193 - 1198	อัลอะซีซ อิมาดุดดีน
595 - 596 / 1198 - 1200	อัลมัน โฆร ที่ 1 นาสิรุดดีน
596 - 615 / 1200 - 1218	อัลอาคิลที่ 1 ซัยฟุดดีน
615 - 635 / 1218 - 1238	อัลกามิลที่ 1 นาสิรุดดีน
635 - 673 / 1238 - 1240	อัลอาคิลที่ 2 ซัยฟุดดีน
673 - 647 / 1240 - 1249	อัลศอลิห์ นัจมุดดีนอัยยูบ
647 - 648 / 1249 - 1250	อัลมูอัซซัมตุราน-ชะห์
648 - 650 / 1250 - 1252	อัลอัยรอฟที่ 2 มุซัฟฟิรอัลดีน

( มุหัมมัดรอฟลี แวะหะมะ , 2544: 77 ) การปกครอง ของราชวงศ์ อัลอัยยูบีย์ เริ่มจากปี ฮ.ศ. 564 - 589 ค.ศ. 1169 - 1193 ไปสิ้นสุด ในปี ฮ.ศ. 648 - 650 / ค.ศ. 1250 - 1252 ในสมัยของ อัลอัยรอฟที่ 2

<sup>1</sup> คือ เมืองที่ตั้งอยู่กับเขตอาเซอร์ไบจาน เป็นครอบครัวชาวเคิร์ด

มุฮัมมัดฟิรอะลดีน Mahmud Shakir ได้กล่าว ในหนังสือ al-Tarikh al-Islami al-Dawlat al-Abbasiyah ว่า " ราชวงศ์ อับดุลฮุบัยร เริ่มจากฮัลนาเศรศอลาหุดดีน ปี 564 – 589 ไปจบที่ควาน-ชะห์ ส.ศ 647 – 648" (Mahmud Shakir, 1985 : 325 ) เชื้อสายตระกูลของศอลาหุดดีนสิ้นสุดที่ครอบครัวชาวเคิร์ด ที่มีความเป็นเกียรติและสูงส่ง ต่อมาครอบครัวนี้ได้ก่อตั้งราชวงศ์ที่มีชื่อว่า อับดุลฮุบัยรปกครอง อิปลัดและซีเรีย

ท่านสุลต่าน ศอลาหุดดีน หรือ ยูไซฟ อิบนู อัยยูบ เกิดในปี ส.ศ. 532 ค.ศ. 1138 ที่ป้อม ตักริต (Ibn Kathir, 1988/16 : 316 ) ซึ่งเป็นเมืองเก่าใกล้กับแบกแดดทาง ไปโมซูล เมืองนี้ถูกสร้างในสมัยราชวงศ์เปอร์เซียเป็นเมืองที่มีภูมิศาสตร์ดีและเป็นที่ยึดมั่นและเป็นป้อมป้องกันศัตรูที่เข้มแข็ง อิสลามพิชิตได้สำเร็จในปีที่ ส.ศ. 16 ในสมัยเคาะลีฟะฮ์ อุมาร อัลด็อบฎ็อบ จนกระทั่งราชวงศ์ซัลจุก ซึ่งพ่อของท่านศอลาหุดดีนเป็นทหารคนหนึ่งของซัลจุกที่ปกครองแบกแดดซึ่งมีชื่อว่า มุจาฮิด อัลดีน บะฮ์รูด ได้แต่งตั้งพ่อของศอลาหุดดีน เป็นผู้ดูแลตกริต และได้แต่งตั้งอาซาฮุดดีนซึ่งเป็นน้องเป็นผู้ช่วย แต่เป็นที่แปลกก็คือศอลาหุดดีน กำเนิด คลอดออกมาในวันที่มุจาฮิดอัลดีน บะฮ์รูด ยอกคำสั่งให้ นัจมุดดีน และอาซาฮุดดีนออกจากเมืองตกริตเพราะอาซาฮุดดีน ได้ฆ่าทหารคนหนึ่งที่ไปรังแกผู้หญิง ด้วยเหตุนี้ทางบะฮ์รูด รู้สึกลำเอียงกับครอบครัวของท่านศอลาหุดดีน เลยออกคำสั่งให้ครอบครัวศอลาหุดดีนออกจากเมืองตกริต และทั้งสองได้เดินทาง ไปยังโมซูลพร้อมกับครอบครัวซึ่งศอลาหุดดีนได้คลอลออกมาในกลางทาง ทั้งสองได้พำนักที่วังสุลต่านอิมามุดดีน<sup>2</sup> ( ซันกี ) พร้อมกับการต้อนรับเป็นอย่างดี สุลต่าน อิมามุดดีนในครั้งหนึ่งเคยไปรบกับสุลต่านซัลจุกและพ่ายแพ้กลับมาและ ได้ไปพึ่งพานัจมุดดีน ซึ่งตอนนั้นนัจมุดดีนเป็นวาลี ( ผู้ปกครอง ) ตกริต ชีวิตของอิมามุดดีนจะรอดหรือไม่ขึ้นอยู่กับการพำนักนัจมุดดีน ท่านอิมามุดดีนได้มอบที่ดินให้นัจมุดดีนเพื่อตอบแทนบุญคุณ ในครั้งก่อนนัจมุดดีนและอาซาฮุดดีนรวมทั้งศอลาหุดดีนใช้ชีวิตอยู่ภายใต้การดูแลของอิมามุดดีนอย่างอบอุ่น

" นัจมุดดีนกับอาซาฮุดดีน ได้เข้าร่วมเป็นทหารของอิมามุดดีน หลังจากเมืองบะฮ์รูดแตกตกอยู่ในกำมืออิมามุดดีน ในปี ส.ศ. 534 ท่านอิมามุดดีน ได้แต่งตั้งนัจมุดดีนเป็น ( วาลี ) บะฮ์รูดในวัยเด็กของศอลาหุดดีน ก็เติบโตที่นั่นในบรรยากาศที่มีความเป็นเกียรติ และฝึกฝนเพลงดาบสงครามและการเมืองการบริหาร โดยเฉพาะสมัยของนุรุดดีน ซึ่งเป็นลูกของอิมามุดดีน หลังจากนุรุดดีนได้รับชัยชนะที่ซีเรีย" ( Abdullah Nasih Ulwan , 1991 : 21 ) ท่านศอลาหุดดีน ได้รับการอบรมเป็นอย่างดี ในช่วงวัยหนุ่มของ ศอลาหุดดีน ซึ่งเต็มไปด้วยแรงศรัทธาและมารยาทอันดีงาม ท่านนุรุดดีนได้แต่งตั้ง ศอลาหุด

<sup>2</sup> สุลต่านอิมามุดดีน ซันกี อิบนู อาเลาะห์ ซันการ จากเผ่าตุรกีมาน ในสมัยสุลต่าน มะห์มูด ซัลจุก

คิน เป็นผู้กำกับการค้ารวม ( หัวหน้าการค้ารวม ) ศอลาหุดคินก็ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจังจนกระทั่งในฉิรีย  
ไม่มีคำว่า ขโมย โจรปล้น และการก่อการร้ายต่างๆ ประชาชนอยู่ในความสงบ

ชีวิตของศอลาหุดคินได้ติดตามน้ำชายใกล้ชิดโดยตลอดโดยเฉพาะในการเตรียมทหารเพื่อเข้าตี  
อิยิปต์ เพราะสุดท้ายนุรุดคิน ต้องการถอดถอนรัฐมนตรี เซาวิ ออกจากตำแหน่ง เซาวิ ได้ทราบข่าวการ  
มาของ อาสาสุคคิน ท่านก็ได้เขียนจดหมาย ขอความช่วยเหลือจากแฟรงค์ เพื่อสัการมาของทหาร  
อาสาสุคคิน อาสาสุคคินทราบข่าวท่านก็ได้ส่งข่าวไปยังสุดท้ายนุรุดคิน และกล่าวว่าอิยิปต์ จะตกเป็นของ  
พวกแฟรงค์ ในการเตรียมพร้อมในครั้งนี้ ศอลาหุดคินอยู่ข้างเคียงน้ำของท่านมาตลอดไม่ว่าจะหวานหรือ  
ขมก็ตาม ในที่สุดพวกแฟรงค์ถอยร่นถอยไปและอาสาสุคคินได้ทำสัญญาสงบศึก

พวกครูเสดยกทัพกลับจากนครเยรูซาเล็มด้วยความหมดหวัง ศอลาหุดคิน ได้จัดการกับเซาวิ  
พร้อมกับความดีของเคาะลีฟะฮ์ อาดิคและได้แต่งตั้งอาสาสุคคินเป็นวะซีร แทน เซาวิ แต่การค้า  
ตำแหน่งของอาสาสุคคินใช้เวลาไม่นานนักท่านเสียชีวิต " ในวันที่ 22 ยามาคลออาคิร ปี ฮ.ศ. 564 หลัง  
จากได้ปกครองตำแหน่งได้ไม่นานศอลาหุดคินถูกแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีแทนท่านอาสาสุคคินในขณะที่  
ท่านอายุ 32 ปี " ( Muhmud Shit Khatab , 1972 : 286 ) ท่านศอลาหุดคินได้ใช้ความสามารถพิเศษที่  
อยู่กับตัวเองที่สะสมประสบการณ์และความรู้จากราชครูคือ ท่านนุรุดคิน และพ่อของท่าน(นัจมุดคิน)  
และอาของท่านคือ อาสาสุคคิน สามารถสร้างราชวงศ์ อัลอัยยูบียี่ จนสำเร็จ (คูแผนภูมิราชวงศ์ อัลอัยยู  
บียี่ หน้าที่ 43 )

นักประวัติศาสตร์หลายท่านได้สรุปประวัติของท่านศอลาหุดคินดังนี้

1. สายตระกูลของ ศอลาหุดคิน มาจาก เคิร์ด อัลฮากาเรียะห์ เผ่า อัลรฮวาดียะห์ และเป็นผู้นำ  
หาญผู้หนึ่งในเผ่า ( คือตระกูลที่เป็นเลิศในเชื้อสายเคิร์ด )
2. ครอบครัวเดิมตั้งรกรากอยู่ที่เมือง ( ดาวัน ) ของประเทศอาเซอร์ไบจาน
3. พ่อของท่านศอลาหุดคิน ( นัจมุดคิน อัยยูบ อิบนู ซาคี )
4. น้ำของท่านศอลาหุดคิน (อาสาสุคคิน ซาวิอุส) เป็นทหารอาสาสมัครที่กล้าหาญของ ซินกี  
ซึ่งได้รับฉายาว่า อาสาสุคคิน ( ซึ่งแปลว่า เสือภูเขา )
5. สองพี่น้อง อพยพออกจากตุรกีหนีตายไปยัง โมซูล ฟังพาท่าน อิมาดคคิน ซินกี เหตุ  
การณ์ทั้งสองระหว่างซินกีกับนัจมุดคิน ฟังพาทังกันและกัน สำหรับเหตุการณ์ของซินกีได้ปะทะกับ

<sup>1</sup> เซาวิ ชื่อเต็ม อิบนูซัจญ์ เซาวิ อิบนูมูอิร อิบนู นัจวาร อิบนูอาซาฮอร์ อิบนู ซาซ อัลชะฮดี

ทหารเคาะลิฟะฮ์ แบกแดด และพ่ายแพ้ ท่านซันกี ได้หนีตายไปอาศัยนัจมุดดิน ที่ดักกริด ส่วนทางด้านนัจมุดดิน ซึ่งน้องของเขา( อาสุคติน ) ได้ฆ่าทหารของบะฮฺรุซ ท่านนัจมุดดินกลัวว่าครอบครัวจะถูกกรังแก เลยได้อพยพไปยัง โมซูล ไปอาศัยท่านซันกีในปี ฮ.ศ. 535 / 1137

6. ในคืนอพยพของครอบครัว นัจมุดดิน ให้กำเนิดเด็กที่มีชื่อว่า ดูโซฟ ต่อมาได้ให้นามว่า สอลาหุดดิน

7. สองพี่น้องได้รับใช้เป็นทหารของ ซันกี หลังจากได้พิชิต บะฮฺลัค ในปีฮ.ศ. 532 ท่าน ซันกี ได้มอบบะฮฺลัคให้แก่ นัจมุดดิน ดูแล ในตอนนั้น สอลาหุดดิน อายุ ได้เพียง 2 ปี ที่บะฮฺลัค สอลาหุดดินเติบโตและ ได้ประสบการณ์อย่างมากมายโดยเฉพาะวิธีการยุทธศาสตร์เพื่อปกป้องการรุกรานของพวกครูเสดที่เข้ามารุกรานและทำลายการเกษตรและอื่นๆ สอลาหุดดินได้เข้าร่วมเจรจาสันติภาพซึ่งอายุของท่านตอนนั้นยังน้อยอยู่หลังจากท่านอิมามุดดินเสียชีวิต

8. สอลาหุดดิน ได้ติดตาม อาของท่าน อาฮาสุคติน มาตลอด เพราะท่านเป็นแม่ทัพ รับใช้ท่านสุดท่าน นูรุดดิน ให้ไปพิชิต อียิปต์ และท่าน ได้รับแต่งตั้งให้เป็นวะซีร ของฟาติมีย์ แต่ท่านรับตำแหน่งได้ไม่นานท่านก็เสียชีวิต และสอลาหุดดิน รับตำแหน่งแทน และสามารถดึงมวลชนเป็นที่รักของท่าน และสุดท้าย สามารถควบคุม การทหาร ได้ทั้งหมด

## การศึกษา

ในช่วงเยาว์วัยของสอลาหุดดินเริ่มต้นที่เมือง บะฮฺลัคเขาเติบโตในบรรยากาศที่อำนวยความสะดวกการศึกษาหาความรู้ เริ่มต้นจากการอ่านและการเขียน ท่องอัลกุรอาน พร้อมกันนั้น ท่านสอลาหุดดิน ได้ศึกษาหาความรู้กับนักปราชญ์ นักไวยากรณ์ พร้อมกับลูกๆของผู้นำหลายท่าน สอลาหุดดิน มีสายรายงานหะดีษ จากครูของท่านคือ

1. อัล ฮาฟิซ อาบี กุอฺศิร อัล ฮาลาฟิย
2. อาบี ยัล - กุอฺศิร ยิบนู อีฟ
3. อัล - ไชด์กูฎบ อัล - คิน อัล - ไนซาบูรี
4. อับดุลลอฮ์ อิบนู บาริย อัล - นะฮ์วีย

ในปวงปราชญ์ทั้งหลาย ท่านสอลาหุดดิน นับเป็นคนหนึ่งที่มีความรู้ด้านฟิกฮ์ และมีการกล่าวอีกว่าท่านจำอัลกุรอานได้หมดและเป็นผู้ดักเตือนเรื่องฟิกฮ์ และจริงจังกับบทกลอน “ สอลาหุดดินมีสายรายงานจาก อัล ฮาฟิซ อาบี กุอฺศิร อัล ฮาลาฟิย และนักปราชญ์ฟิกฮ์ อาลี อิบนิ บินดี อาบีสะอิด และ



## การศึกษาของศอลาหุดดีน จะแบ่งเป็น 2 ประเภทด้วยกัน

1. การอ่าน เขียน อัลกุรอาน ฟิกห์ และความรู้เกี่ยวกับอิสลามและประวัติศาสตร์
2. ศิลปะการต่อสู้และขี่ม้า การใช้ดาบและเทคนิคการทำสงคราม

เหล่าบรรดาลูกผู้นำ ที่อาศัยอยู่ในเขตพระราชวัง การค้นคว้าของพวกเขาคงจะแตกต่างกับการใช้ชีวิตของลูกคนธรรมดา ซึ่งให้ความสำคัญกับลูกคนใหญ่คนโตเป็นพิเศษ หลังจากศอลาหุดดีน ย้ายไปที่บะอ์อัลบักพร้อมพ่อของท่าน ก็ได้ติดตามนุรุดดีน และอาของท่าน ซาวิอุส และได้เรียนรู้กับแซค<sup>4</sup> กูคูบุดดีน อัลโนซาบูรี ที่มาจากซีเรีย และท่านได้เรียนรู้ ศิลปะการขี่ม้าฟันดาบ ท่านศอลาหุดดีน ได้เรียนรู้มาจาก นุรุดดีน และได้เรียนเช่นกันจากพ่อของท่านเองและน้ำของท่าน ซึ่งทั้งสองมีประสพการณ์ อย่างมาก ในการเผชิญหน้ากับพวกครูเสด ที่สำคัญท่านศอลาหุดดีน ได้ติดตามท่านนุรุดดีน มาตลอดและอะไรบางอย่างท่านศอลาหุดดีน ได้เรียนรู้มาจากท่านนุรุดดีน ไม่ว่าทางด้านการบริหาร และการยุติคดี ต่อสู้ ปกป้องศาสนา ประเทศชาติจากการรุกรานของพวกครูเสดและทางด้านการเมืองการปกครอง ท่านศอลาหุดดีน ได้นั่งเรียนกับ อิบนู ฮาซากิร ซึ่งเป็นที่รู้จักว่าเป็นผู้รายงานหะดีษ แต่ท่านศอลาหุดดีน ไม่ได้มีสายรายงาน ที่ศอลาหุดดีน เข้านั่งฟังหะดีษ เป็นเพียงการให้เกียรติแก่หะดีษของท่านนบี ( ศ็อลฯ ) ในช่วงนั้นมีนักปราชญ์หลายต่อหลายท่านแต่โอกาสของ ศอลาหุดดีนอยู่กับพ่อและอาของท่านมากกว่า เพราะทั้งสองเป็นผู้บริหารและเก่งในศิลปะการต่อสู้

## จุดเด่นของศอลาหุดดีน

1. ท่านศอลาหุดดีน ชอบฟังอัลกุรอาน เวลาท่านฟังอัลกุรอานท่านจะซาบซึ้งกับอัลกุรอานและน้ำตาไหลเพราะเกรงกลัวต่อความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์
2. ท่านศอลาหุดดีนตั้งใจฟังหะดีษพอเวลาเขอ่านหะดีษท่านจะฟังและชวนลูกข้าราชการมาฟังหะดีษด้วยและท่านศอลาหุดดีน ชอบอ่านหะดีษด้วยตัวเองเมื่ออ่านหะดีษและ ได้บทเรียนจากหะดีษ ท่านจะร้องไห้ และท่านจะฟัง การรายงานของ อาบี กูอสิร อัลซัลบียี และอุลมาฮู(นักปราชญ์) อาลี ยาบี สาสิต และท่าน กูตุบ อัลนัยซาบูรี นักปราชญ์ เหล่านั้นล้วนเป็นนักปราชญ์ที่มีชื่อเสียง ในสมัยของท่าน

<sup>4</sup>แซคคือครูผู้สอนอาวุโส

และนักปราชญ์ อีกท่านหนึ่งที่ติดตามศอลาหุดดีนมาตลอด คือ ท่าน กอฎี อิบน์ ซิคาต ซึ่งท่านศอลาหุดดีนมีอายุมากกว่าท่าน อิบน์ ซิคาต เพียงเจ็ดปี ท่าน อิบน์ ซิคาต ได้เขียน ประวัติ ของท่าน ศอลาหุดดีนมากมาย " ท่านศอลาหุดดีน เป็นคนที่มีความศรัทธาที่เข้มแข็งและเป็นผู้ที่กล่าวถึงอัลลอฮ์ อยู่เสมอและเคร่งในการปฏิบัติศาสนกิจ ละหมาด ญามาอะฮ์ เมื่อเวลาท่าน ไม่สบาย ท่านก็ได้มอบหมายคนมาแทนเพื่อละหมาดญามาอะฮ์ และท่านปฏิบัติศาสนกิจ ชู้นต์<sup>5</sup> อย่างสม่ำเสมอ " ( Mahmud Shit Khatab ,1972 : 307 ) ท่านศอลาหุดดีนเป็นคนที่ขี้เกียจ ( ถือศีลอด ) ถึงขั้นอย่างจริงจังหากวันไหนท่านป่วยท่านจะทดแทนวันอื่น ท่านศอลาหุดดีน เป็นคนที่มีความตั้งใจสูงในภารกิจฮัจญ์ จะเห็นได้ว่าในปีที่ท่านเสียชีวิต ท่านได้จริงจังและให้ความสำคัญ เพราะ การปฏิบัติ ศาสนากิจเป็นการสร้างจิตวิญญาณให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมสูง

" ท่านศอลาหุดดีน เป็นคนที่มีความยุติธรรม อ่อนโยน และให้ความช่วยเหลือผู้อ่อนแอ และจะมีการประชุมกับประชาชนและนักปราชญ์ ผู้พิพากษา ทนายความ ทุกวันจันทร์และวันพฤหัสบดีกว้างเพื่อตอบรับคำร้องทุกข์ของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ เด็กหรือ คนชรา " ( Mahmud Shit Khatab ,1972 : 307 ) ท่านจะให้ความสนใจด้วยการบันทึกปัญหาวันละหนึ่งชั่วโมงถ้าไม่ใช่ตอนกลางวันก็เป็นตอนกลางคืน และท่านเป็นคนที่มีความกล้าหาญ ใจเข้มแข็ง และมีจุดยืนที่มั่นคงและไม่เกรงกลัวต่ออะไรทั้งสิ้น ท่านจะเดินผ่านหน้าศัตรูอย่างน้อยวันละครั้งหรือสองครั้งท่านจะเป็นผู้นำทัพและเป็นตัวอย่างที่กล้าหาญท่านจริงจังกับสงครามญิฮาดและให้ความสำคัญเป็นพิเศษทุกคราวจะเผชิญกับญิฮาดท่านก็อ่านตำราเกี่ยวกับญิฮาด

ท่านศอลาหุดดีน จะออกตรวจตราศัตรูด้วยตนเอง อย่างน้อยวันละ ครั้ง และได้ปฏิญาณกับตนเองว่าต้องทำ ซอดาเกาะ<sup>6</sup> และทำสงครามญิฮาดเพราะญิฮาดเป็นชีวิตจิตใจของท่าน ( Shakir Mustafa , 1998 : 52 ) ท่านเป็นคนที่เอาใจใส่ต่อแขกผู้มาเยือนไม่ว่าแขกผู้นั้นจะเป็นกาฟร์<sup>7</sup> ก็ตาม และให้เกียรติแก่บรรดานักปราชญ์ ท่านศอลาหุดดีน เป็นคนที่มีมารยาทงดงามติดต่อดีกับคนและรักหาวงศ์ตระกูลและแก้แค้นปัญหาเฉพาะหน้ากับเหตุการณ์ปัจจุบันได้เป็นอย่างดีท่านศอลาหุดดีนเป็นคนอ่อนโยน ในขณะที่ท่านป่วยไข้ได้ถามเกี่ยวกับยาที่รักษาและอาหารการกิน อย่างสุภาพ

<sup>5</sup> ชู้นต์คือปฏิบัติศาสนกิจที่ท่านมีปฏิบัติมา โดยตลอดแต่ไม่ใช่การบังคับ

<sup>6</sup> บริจาคเงินเพื่อหนทางของอัลลอฮ์

<sup>7</sup> กฟร์คือผู้ไม่ศรัทธาในศาสนาอิสลาม

ศอลาหุดดีน เป็นคนที่รักษาและปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา และให้ความสำคัญกับลูกกำพร้าท่าน จะไม่ผ่านนอกจากท่านได้ปฏิบัติภารกิจของเด็กกำพร้าและให้ความช่วยเหลือ และท่านจะไม่มองคนชรานอกจากจะให้การช่วยเหลือ ( Mahmud Shit Khatab ,1972 : 314 ) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า คุณลักษณะเด่นของท่าน ศอลาหุดดีน เป็นผู้รู้และมีคุณธรรมมีจิตใจรักอัลลอฮ์ และให้ความช่วยเหลือกับทุกคน และให้ความเป็นธรรมกับทุกคนไม่ว่าจะเป็นมุสลิมหรือไม่ใช่มุสลิมก็ตาม

### การดำรงตำแหน่งของท่านศอลาหุดดีน อัลอัยยูบีย

ในช่วงเวลาการปกครองของ ราชวงศ์ฟาติมีย์แห่ง อียิปต์ก่อนหน้านั้นอยู่ในช่วงเวลาแห่งการแย่งชิงอำนาจ ระหว่างเผ่าและผู้นำชั้นสูงของตระกูล ชูคาน และ โมร็อกโค และปัญหาความหวาดไหวที่สร้างความขมขื่น และเกิดการลอบสังหารผู้นำในระดับเคาะลีฟะฮ์และวะซีร ส่วนทางด้านเคาะลีฟะฮ์ฟาติมีย์ ไม่มีความสามารถพอที่จะมีบทบาท ได้แก่เป็นเคาะลีฟะฮ์หุ่นเท่านั้นเอง ทุกอย่างวะซีรเป็นผู้มีอำนาจ เหตุการณ์ลอบสังหารและเกิดการต่อสู้เพื่อแย่งชิงตำแหน่ง เหตุการณ์ไม่สงบจนกระทั่งในปี ฮ.ศ. 549 “ ทางเคาะลีฟะฮ์ ได้แต่งตั้ง คอลาอีย อิบนู รุซิก เป็นวะซีร แต่ ดำรงได้ ไม่นานท่านก็ถูกลอบสังหารในปี ฮ.ศ. 558 ทางฟาติมีย์ ได้แต่งตั้งลูกของ รุซิก เป็นวะซีร และทุกอย่างกลับมาวุ่นวายอีกครั้งหนึ่ง ” ( Abdullah Nasih Ulwan , 1991 : 27 ) ส่วนทางด้าน นูรุดดีน มะห์มูด และกษัตริย์เยรูซาเล็มต่างคนต่างมองไปยัง อียิปต์ การมองการณ์ไกล ของท่าน นูรุดดีน จำเป็นที่ ต้องเล่นบทบาททางการเมืองกับอียิปต์ ความขัดแย้ง ระหว่าง วะซีร ของอียิปต์ ผลัดกันชนะผลัดกันแพ้ การปฏิรูปของ เซาว์ อัล - ชะอดี หลังจากทีรุซิก อิบนู คอลาอีย เป็นวะซีร ของฟาติมีย์ เซาว์ เป็นคู่แข่งของ คอลาอีย มาตลอด แต่ความสามารถของ เซาว์ ทำให้ เซาว์ ชนะและฆ่า คอลาอีย ได้สำเร็จ และดำรงตำแหน่งวะซีร ของฟาติมีย์ ได้ในปี ฮ.ศ. 558 / ค.ศ. 1163 การดำรงตำแหน่งของเซาว์ ไม่ราบรื่นทำให้ ฎอรหมอบ อิบนู อามิร<sup>\*</sup> วางแผนกับเคาะลีฟะฮ์เพื่อกำจัด เซาว์ ในที่สุด เซาว์ ก็หนีไป ฎอรหมอบ ฉวยโอกาสรับตำแหน่งวะซีร เซาว์ มุ่งหน้าไปหานูรุดดีน ที่ซีเรียได้ทำสัญญาจะยกส่วนหนึ่งของประเทศอียิปต์ ให้แก่นูรุดดีน แต่นูรุดดีน ไม่มั่นใจในคำสัญญาของ เซาว์ ในช่วงนั้น กษัตริย์ เยรูซาเล็มจะ จ่ายค่าทำขวัญให้ส่วนหนึ่ง เพราะ ฎอรหมอบ ก่อการรวบตัวของ เซาว์กับนูรุดดีน และนูรุดดีนก็รับสัญญาตามคำขอของ เซาว์ นูรุดดีน ได้ส่งแม่ทัพ อาสาสุตดีน และนักรบหนุ่ม ( ศอลาหุดดีน อัลอัยยูบีย ) ชัยชนะของอาสาสุตดีน เร็วเกินความ

\* เป็นรัฐมนตรีของฟาติมีย์ที่แย่งชิงเก้าอี้กับเซาว์



คาหมาย เซาว์<sup>9</sup> ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีคนใหม่ แต่เซาว์ไม่ได้ทำตามสัญญาที่ให้ไว้กับบรรดาคิน แต่กลับกัน

" เซาว์ได้ทำสัญญาเงียบๆ กับกษัตริย์เยรูซาเล็ม ต่อมาท่าน อาสาสุคติน ได้ปราบ เซาว์ ด้วยความช่วยเหลือของศอลาหุดคิน ส่วน เซาว์ ก็ขอความช่วยเหลือจากพวกครูเสด ทั้งสอง ได้ปะทะกัน ในเดือนรอมฎอนถึงเดือนชุลฮิจยะห์<sup>10</sup> พวกครูเสดพ่ายแพ้ ในการสู้รบครั้งนี้ " ( Abdullah Nasih Ulwan , 1991 : 28 ) จะเห็นได้ว่า การเข้ามาของอาสาสุคตินในอียิปต์ครั้งแรกได้รับประโยชน์และเอาเปรียบอย่างมากมาย และให้ความสำคัญที่จะดึงเอาชนะพวกครูเสด ท่านได้ขอความเห็นจากท่าน บรรดาคิน เพื่อยึดอียิปต์เป็นครั้งที่ 2 ในปี ฮ.ศ. 562 ด้วยการนำของแม่ทัพอาสาสุคติน และผู้ช่วยศอลาหุดคิน ส่วนทางด้าน เซาว์ ทราบข่าวของทหาร ซีเรีย ที่จะเข้ามาสู่อียิปต์ จึง ได้ขอความช่วยเหลือจากกษัตริย์เยรูซาเล็มอีกครั้งหนึ่ง ทั้งสองได้ปะทะกันที่ อัลมุนยะห์<sup>11</sup> ทหารซีเรียได้รับชัยชนะเหนืบทหารครูเสด ท่านศอลาหุดคิน เป็นหนึ่งที่มีจุดยืนในสงครามครั้งนี้ หลังจากนั้น ทหารซีเรียเดินทางไปยังอเล็กซานเดรีย เข้าเมือง โดยไม่มีการต่อต้านจากคนพื้นที่ ท่านอาสาสุคตินกับศอลาหุดคิน เป็นผู้ปกครองในขั้นแรก ศอลาหุดคิน ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้รับผิดชอบหัวหน้าฝ่าย ด้วยความสามารถของศอลาหุดคิน สามารถลู่ลวง ได้ดีแต่อาสาสุคตินจะต้องมุ่งหน้าไปยัง อัลฟุสตอด<sup>12</sup> และ ไคโร ต่อไป

" ทางฝ่ายครูเสดก็ถือ โอกาส จูโจม อเล็กซานเดรีย และปิดล้อมทั้งบนบกและทางน้ำด้วยกำลังเสริมจาก ไบแซนไทน์ ทำให้การปิดล้อมเกิดขึ้น เสมือนจะต้องพ่ายแพ้แต่ศอลาหุดคินผู้กล้าหาญรวมกำลังสามารถต่อต้านจนกระทั่งอาสาสุคตินกลับมา สงครามจึงยุติลงด้วยการถอนกำลังทั้งสองฝ่าย และปล่อยอียิปต์ ปกครองด้วยตนเอง " ( Abdullah Nasih Ulwan , 1991 : 30 ) ทางด้านกษัตริย์เยรูซาเล็มไม่ได้ถอนกำลังทหารทั้งหมดออกจากอียิปต์เพราะเขาดังใจว่าจะยึดอียิปต์เป็นเมืองขึ้นหากทหารของ ซีเรียออกไป ถึงอย่างไรพวกครูเสดสามารถยึดครองเขต ( บัลบิส )<sup>13</sup> ทหารได้ระจัดกระจายกำลังไปวนฆ่าประชาชนมากมาย และพวกครูเสดก็มุ่งหน้า ไปยังอัลฟุสตอด ส่วนทางด้าน เซาว์กลัวว่าพวกครูเสดจะมายึดครองเมืองนี้ก็เลยเผาไฟทอดทั้งหมดเป็นเวลานาน 54 วัน พวกครูเสดก็มุ่งหน้าไปยัง ไคโรและล้อม

<sup>9</sup> เซาว์ " อัด - ชะฮัด

<sup>10</sup> เดือนรอมฎอน คือเดือนที่ 9 -ชุลฮิจญะห์ คือเดือน 12 ของปฏิทินอิสลาม

<sup>11</sup> ทางตอนใต้ของอียิปต์

<sup>12</sup> อีกชื่อหนึ่งที่เรียกอียิปต์

<sup>13</sup> ดึกกับอาริสมัคแดนอียิปต์ปาลาสไคโรปัจจุบัน

เมืองโคโรไว่ ทางค่าน เซาว์ ก็ทำสนธิสัญญากับพวกครูเสด จนกว่าทหารจาก ซิเรียจะเข้ามาช่วย ส่วนทางด้านนุรุดดีน กำลังรอโอกาสนี้อยู่ ก็ได้ส่งแม่ทัพซารีกูส เป็นครั้งที่สาม พร้อมสอดลอบดูคืน ทหารซีเรียกับทหารอียิปต์ก็ได้สมทบกันจนกระทั่งทหารครูเสดออกไปโดยไม่มีการปะทะ แม่ทัพซารีกูส ได้เข้าเมืองโคโรไว่ด้วยการต้อนรับจากผู้คนอย่างชื่นชมและได้เข้าไปพบเคาะลีฟะฮ์ ฟาติมีย์ คือ ท่านอัลฮาคิม

“ ในปี ฮ.ศ. 564 เซาว์ ถูกฆ่า โดยมีมือของสอดลอบดูคืน และได้ตัดหัวส่งไปยัง ฮาคิม เคาะลีฟะฮ์ ฟาติมีย์ และซารีกูส รับตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีของเคาะลีฟะฮ์ ฟาติมีย์แทนเซาว์ อัลชะฮิดแต่ การดำรงตำแหน่งของซารีกูสเพียงไม่กี่เดือนท่านก็เสียชีวิตในเดือน ญูมาลิล ฮานี<sup>14</sup> ปี ฮ.ศ. 564 / ค.ศ. 1669” ( Ibn Khaldun , 1992/5 : 337 ) ท่านซารีกูสเสียชีวิตหลังจากได้ครองตำแหน่งรัฐมนตรีมาไม่เกินสามเดือนท่านก็เสียชีวิต ท่านสอดลอบดูคืน ได้จัดการศพตามประเพณีอิสลาม ส่วนทางเคาะลีฟะฮ์ อัลฮาคิมพยายามตีสนิทเพื่อเลือก ท่านสอดลอบดูคืน เป็นรัฐมนตรีของเคาะลีฟะฮ์และในที่สุดก็ได้เอา สอดลอบดูคืนมาเป็นรัฐมนตรีแทน ถึงแม้สอดลอบดูคืน ตอนนั้นยังมีอายุน้อยและยังมีคนอื่นอาวุโสกว่าที่มาจาก ซิเรีย สอดลอบดูคืน เป็นอัศรมหาเสนาบดี ที่ดำรงตำแหน่งอายุเพียง 32 ปี ซึ่งมีประสบการณ์ทางด้าน การสู้รบจากท่าน นุรุดดีน และอาของท่าน ซารีกูส ทำให้สอดลอบดูคืน มีความสามารถพอที่จะบริหารบ้านเมืองได้ มีนักประวัติศาสตร์บางท่านว่าสอดลอบดูคืนดำรงตำแหน่งอายุเพียง 31 ปีและมีกล่าวอีกว่า 35 ปี

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่า ท่านสอดลอบดูคืนดำรงตำแหน่งอายุ 32 ปี ดูจากปีเกิด ฮ.ศ. 532 และดำรงตำแหน่งปี ฮ.ศ. 564 ซึ่งดูจากหนังสือ ของอิบนุกานีร์ซึ่งเป็นหนังสือที่รู้จักในหมู่บรรดานักประวัติศาสตร์และเป็นที่ยังอิงเอกสารชั้นต้น

สอดลอบดูคืนได้ให้ความสำคัญแก่ประชาชน อียิปต์ ด้วยการให้ความ อ่อนโยนให้อภัย ให้โอกาส ทำให้ทุกคนรักท่านและเข้าใจกับท่าน โดยเฉพาะชื่อของท่าน ได้ดังเมื่อท่านสอดลอบดูคืน ขณะพวกครูเสดที่เมืองคุมญาตี<sup>15</sup> และซีซะฮ์<sup>16</sup> และยึดเมือง อัลอุกบะฮ์<sup>17</sup> ซึ่งถึงในจุดยุทธศาสตร์ทางทะเลแดงเพื่อชนชาวอียิปต์ เดินทางไปแสวงบุญ<sup>18</sup> ที่มักกะฮ์ ชัยชนะเหนือข้าของสอดลอบดูคืน สร้างความมั่นใจแก่ผู้

<sup>14</sup> . ญูมาลิลฮานี คือ เดือนที่ 6 ของปฏิทินอิสลาม

<sup>15</sup> คุมญาตี เป็นจังหวัดหนึ่งในอียิปต์

<sup>16</sup> อยู่ในปาเลสไตน์

<sup>17</sup> ใกล้กับจินฮาในประเทศอียิปต์

<sup>18</sup> เป็นศาสนิกชนหนึ่งที่จะต้องปฏิบัติ

แสวงบุญที่จะไปเมืองมักกะฮ์และทุกคนให้ความเคารพศอลาหุดดีน ซึ่งมีส่วนที่ทำให้ชาวอียิปต์เปลี่ยนนิกายชีอะห์มาเป็นซุนนีและรวมพลังต่อต้านพวกครูเสดภายใต้อุดมการณ์เดียวกัน

ในช่วงเวลาการดำรงตำแหน่งของท่านศอลาหุดดีน ท่านได้กำจัดปัญหาภายใน เพราะ ท่านศอลาหุดดีนรับตำแหน่งรัฐมนตรีซึ่งเป็นคนหนุ่ม ที่ทำให้ผู้หลักผู้ใหญ่ในราชวงศ์ฟาติมีย์ คิดว่าศอลาหุดดีน มาแย่งชิงตำแหน่งของพวกเขา พวกเขาเลยวางแผนเพื่อกำจัดศอลาหุดดีนออกจากตำแหน่ง รัฐมนตรี

### แผนการ มุตามัน อัลคิลาะฮ์ นากาส์

ในปี ฮ.ศ. 564 ท่านมุตามัน คือผู้รับใช้ที่อาศัยอยู่ในราชวังของคาลิฟอะลีอะดีนและกลุ่มของเขาชาวอียิปต์ได้ทำสัญญากับพวกแฟรงค์ เพื่อกำจัดศอลาหุดดีน มุตามัน ได้ส่งสาร ไปยังพวก ครูเสดเพื่อขอลงเข้าอียิปต์ พวกแฟรงค์ ได้เข้ามาอียิปต์ ศอลาหุดดีนก็ได้ปะทะกับพวกแฟรงค์ และอีกด้านหนึ่ง ศอลาหุดดีน ได้ปะทะกับทหารของ มุตามัน เสมือน ศอลาหุดดีน ได้พบกับศึกสองด้านทั้ง ภายในและภายนอก

“ เกิดเหตุการณ์ต่อต้านของ ทหารซูดาน ประมาณ 50,000 คนเพื่อมาสมทบ ช่วยมุตามันที่ถูกฆ่าตายการปะทะกันระหว่างทั้งสองฝ่ายการนองเลือดในครั้งนี้ใช้เวลาสองวันและชัยชนะเป็นของศอลาหุดดีน สามารถกำจัดมุตามัน และพิคนะฮ์<sup>19</sup> ทหารซูดานได้สำเร็จ” (Abdullah Nasih Ulwan, 1991 : 35 )

แผนการสำคัญที่วางแผนเพื่อกำจัดศอลาหุดดีนชื่อว่า อิมาระฮ์<sup>20</sup> อัลยัมบี ที่เป็นชาวอียิปต์สนับสนุนเคาะลีฟะฮ์ฟาติมีย์ เรียกร้องให้ตำแหน่งสำคัญๆเป็นของราชทายาทฟาติมีย์และขับไล่ศอลาหุดดีนออกจากตำแหน่งเพราะศอลาหุดดีนเป็นชาวเคิร์ด พวกเขาเหล่านั้น ได้ส่งสาส์นขอความช่วยเหลือจากพวกครูเสดเพื่อกำจัดศอลาหุดดีน พร้อมกันนั้นพวกอิมาระฮ์ได้ร่วมมือกับชนกลุ่มน้อย เพื่อต่อต้านศอลาหุดดีน แต่ความพยายามของพวกเขาไม่สำเร็จอย่างที่ได้อ้างไว้

<sup>19</sup> พิคนะฮ์คือการกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งกับอีกกลุ่มหนึ่งเพื่อให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งกัน

<sup>20</sup> คือเมืองหลายเมืองในเขตไซโรที่สนับสนุนเคาะลีฟะฮ์อากิด

### แผนการของกันซุน อัลเคาะลี

ศอลาหุดดีน ได้เผชิญกับแผนการของกันซุน อัล - เคาะลี เกิดขึ้นที่ อาสวาน " ในปี ฮ.ศ. 570 ที่มีความคิดที่จะฟื้นฟูเคาะลีฟะฮ์ ฟาติมีย์ โดยใช้งบประมาณมหาศาลเพื่อวางแผนกำจัดศอลาหุดดีน และได้สังหารเหล่าบรรดาเจ้าเมืองของศอลาหุดดีน นับสิบคนด้วยกัน

" ท่านศอลาหุดดีน ได้ส่งน้องของเขาเอง ( อัลมาลิก อัลอาคิล ) เพื่อนำทัพไปปราบ กันซุน อัลเคาะลี และในที่สุด กันซุนเคาะลี ได้หนีไปหลังจากทหารของกันซุนเคาะลีตายเป็นจำนวนมาก แต่กันซุนเคาะลีหนีไม่พ้นถูกฆ่าในเดือน ซอฟร<sup>22</sup>" ( Abdullah Nasih Ulwan , 1991 : 37 ) ศอลาหุดดีนสามารถปราบปรามศัตรูและแผนการชั่วร้ายต่างๆ ได้สำเร็จอีกครั้ง หนึ่ง ตั้งแต่ศอลาหุดดีนได้รับตำแหน่ง รัฐมนตรีอียิปต์ พวกเขาฝรั่งเศสติดตามข่าวของศอลาหุดดีนมาตลอดทุกอย่างก้าว เพราะพวกเขาตระหนักดีว่าสักวันหนึ่งศอลาหุดดีน จะต้องมาปลดปล่อยเยรูซาเล็ม ( ปาเลสไตน์ )

ศอลาหุดดีน เสมือนอุปสรรค ต่อพวกครูเสด พวกเขา ทำงานอย่างไม่หยุดยั้งเพื่อติดตาม ศอลาหุดดีน อย่างใกล้ชิดเพื่อ ถอนรากถอนโคน ลำดับแรกพวกครูเสด โจมตี คืออุมญาติ หลังจาก ที่ ศอลาหุดดีน ปกครองประเทศอียิปต์อย่างมั่นคง พวกครูเสดรู้ว่าหากยังปล่อยศอลาหุดดีน ดำรงตำแหน่งอยู่ นี้ พวกครูเสดจะต้องอยู่ในอันตราย พวกเขาได้เขียนจดหมายส่งข่าวไป ยังพวกครูเสดที่สเปนเพื่อร่วมพลังต่อสู้กับศอลาหุดดีนและ ได้กล่าวอีกว่า เยรูซาเล็มกำลังอยู่ในอันตราย พร้อมกันนั้นพวกครูเสดได้ส่งพวกนักบุญมาปลุกระดม ประชาชนเพื่อละเมิดสัญญาต่างๆและรวบรวมเงินทองคนละนิดคนละหน่อยและเตรียมปัจจัยหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน เงินทอง ทหารและอาวุธ พวกครูเสดไม่รอช้า ได้ส่งทหารครูเสดไปยังอุมญาติ ในปี ฮ.ศ.564 และได้ปิดล้อมเมือง ทางด้าน ศอลาหุดดีน ได้ส่งทหาร ไปยังบริเวณ ( ไนล์ ) และได้เสริมอาวุธยุทธภัณฑ์พร้อมขอความช่วยเหลือจากนุรุดดีน

" ท่านนุรุดดีน รับคำขอของศอลาหุดดีน เพื่อส่งทหารมาเสริมให้อียิปต์หลังจากนั้นพวกครูเสด ได้ติดตามข่าวการเข้ามาของนุรุดดีน สุดท้ายพวกครูเสดไม่กล้าที่จะเผชิญหน้ากับมุสลิม หลังจาก ได้ปิดล้อมอุมญาติมาเป็นเวลา 50 วัน" ( Abdullah Nasih Ulwan , 1991 : 39 ) หลังจากศอลาหุดดีนได้กำจัดการต่างๆ ได้สำเร็จ ไม่ว่าจะ เป็นแผนการจากในประเทศ หรือนอกประเทศ ศอลาหุดดีนมั่นคงกับการดำรงตำแหน่งที่อียิปต์และในขั้นตอนนี้คือ อาณาภิคมอียิปต์ ประชาชนในอียิปต์ส่วนใหญ่เป็นประชา

<sup>21</sup> อยู่ทางใต้ของอียิปต์ติดกับประเทศอียิปต์

<sup>22</sup> ซอฟร คือ เดือนที่ 2 ของปฏิทินอิสลาม.

คนที่นับถืออิสลาม นิกายชีอะฮ์ สอลาหุดดีน ต้องการเผยแพร่ศาสนา ชูนี้ ซึ่งเป็น มัชฮับที่คนส่วนมากนับถือ คือเส้นทางของ Ahli Sunnah Wa - al Jam ah <sup>23</sup> สอลาหุดดีน ได้สร้างโรงเรียนสองแห่ง คือ โรงเรียน อัล-นาซีรียะห์ และ โรงเรียนอัล-กาบีลียะห์ โดยมีจุดประสงค์คือ ชำนาประจำชาติชาวอียิปต์ เข้าสู่เส้นทางอันเที่ยงตรงและ ในวันศุกร์ สอลาหุดดีน ได้เปลี่ยนจุดบะฮ์จากที่กล่าวเคาะลีฟะฮ์อาดิดมาเป็น เคาะลีฟะฮ์ อัลมุสตาอิด <sup>24</sup> ท่านสอลาหุดดีน ใช้ความรอบคอบและระมัดระวังโอกาสอย่างอดทนและดำเนินการทางการเมืองอย่างระมัดระวัง ต่อมาเคาะลีฟะฮ์ อาดิคป่วยหนัก สอลาหุดดีน ได้ปรึกษากับท่านนุรุดดีนในการใช้มัสยิด เป็นการกล่าวจุดบะฮ์ และยกฐานะความเป็น เคาะลีฟะฮ์ อัลอับบาซ แห่งแบกแดด ชาวอียิปต์สอลาหุดดีนและผู้ติดตามเขาไม่ได้บอกแก่เคาะลีฟะฮ์อาดิดเพราะท่านป่วยหนัก สุดท้ายไม่มีการต่อต้านอย่างใดประชาชนสงบเรียบร้อย

" เคาะลีฟะฮ์อาดิด เสียชีวิตในวัน อาซุรอ <sup>25</sup> ปี ฮ.ศ.564 ค.ศ. 1771 สอลาหุดดีน เป็นผู้นำที่ยกย่องและท่านให้เกียรติในงาน Ta ziah <sup>26</sup> เป็นเวลาสามวันและจัดงานอย่างสมเกียรติให้แก่ครอบครัวและเครือญาติของเคาะลีฟะฮ์อาดิด" ( Muhammad al - Anis al - Mutawwi , 1982 : 81 )

สอลาหุดดีน ได้ปกครองอียิปต์หลังจากการเสียชีวิตของเคาะลีฟะฮ์ อาดิค อัลฟาติมีย ความสัมพันธ์ ระหว่าง นุรุดดีน กับสอลาหุดดีน ก็เพิ่มความสับสน เหมือน ไม่มีการแตกแยกกัน ความสัมพันธ์อันนี้มีมาตั้งแต่สมัย ฮาริรูกุส ที่ท่านนุรุดดีนมาไว้ให้ตอนสมัยหนุ่ม สอลาหุดดีนก็ยังเคารพภักดีต่อท่านนุรุดดีน ถึงขนาดพิมพ์เงินตราด้วยนามของนุรุดดีนซึ่งแสดงให้เห็นว่าความยอมรับอันดีงามและเชื่อถือท่านนุรุดดีน ถึงแม้ว่าจะมีคนในกลุ่มผู้นำทหารที่ไม่ยอมรับ ในการทำงานของสอลาหุดดีน และต่อต้านที่จะอยู่กับสอลาหุดดีน แต่ความอิจฉา ริษยานั้น ถูกสาปแช่งจากผู้หวังดีและผู้มีสติปัญญา

" ความสัมพันธ์ของนุรุดดีนกับสอลาหุดดีน ดำเนิน ไปจนกระทั่งท่านนุรุดดีน ได้เสียชีวิต ในปี ฮ.ศ. 569 / 1173" ( Abdullah Nasih Ulwan , 1991 : 42 ) ความสัมพันธ์ของ ท่านสอลาหุดดีนกับท่านนุรุดดีน สามารถที่จะสร้างอนาคตของประชาชาติอิสลามและความเป็นเอกภาพในการเผชิญหน้ากับพวกครูเสด <sup>27</sup> หลังจากที่ท่านนุรุดดีนได้เสียชีวิต ท่านนุรุดดีน ได้ทิ้งมรดกตำแหน่งเคาะลีฟะฮ์ให้แก่ลูกของ

<sup>23</sup> Ahli Sunnah Wa - al - Jam ah คือผู้ที่ยึดถือความสมบูรณ์แบบของอิสลาม โดยปฏิบัติตามแบบอย่างของศาสนาและแนวทางสาวกของท่านอบูบักร อุมาร อูสมาน อาลี

<sup>24</sup> คือเคาะลีฟะฮ์ที่แบกแดด

<sup>25</sup> วันที่สิบของเดือนมุหรรรม

<sup>26</sup> คือ ไปให้เกียรติงานศพ

<sup>27</sup> ผู้วิจัย

เขาเอง คือ อัลมาลิก อัลซอและห์ อิสมาแอล ซึ่งในตอนนั้นท่านอายุได้ 11 ปี ท่านได้แต่งตั้ง ชัมซุดดีน อิบ  
 นู อัลมุกัจจิดัม ผู้สำเร็จราชการ ส่วนทางด้าน ผู้นำระดับสูง ในซีเรียแบ่งชิงการเป็นใหญ่ ต่างคนต่างหา  
 ทางเพื่อให้คู่ต่อสู้อ่อนแอและวางแผนชั่วร้ายเพื่อโค่นล้มแย่งเป็นใหญ่ ในขณะที่กษัตริย์ไม่รู้เรื่องอะไรเลย  
 แดมเศาะลัฟะฮ์อยู่ในกำมือเหล่าบรรดาผู้ที่แย่งชิงตำแหน่ง และประ โยชน์ส่วนตัว มีผู้นำหลายคนที่เป็น  
 เจ้าเมืองในสมัยนุรุดดีน ไม่ว่าจะเป็นที่โมซูลและอื่นๆ ขอเป็นเอกเทศ จากลูกหลานของท่านนุรุดดีนและ  
 เจ้าเมืองบางคนสมทบกับพวกแฟรงค์เพื่อต่อต้านผู้นำคนอื่น ทำให้ประเทศเกิดการแบ่งกลุ่มแตกแยกและ  
 ก่อการร้าย ทำให้สถานการณ์ การเรียกร้องศอลาหุดดีน เพื่อมาจัดการและมาช่วยดูแลการแบ่งกลุ่มและ  
 แดกแยกของซีเรีย จากสิ่งชั่วร้ายต่างๆของผู้ไม่หวังดี

สารจากซีเรียถึงท่านศอลาหุดดีนเพื่อรายงานเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นที่ซีเรียและท่านก็ได้ติดตาม  
 ข่าวอย่างใกล้ชิด แต่ท่านรอคอยจังหวะที่เหมาะสม เพื่อเข้าแทรกแซงทางการเมืองของซีเรีย เพื่อไม่ให้  
 บรรดาเจ้าเมืองที่ขึ้นต่อซีเรีย โกรธกับการเข้ามาของท่านและท่านเองก็ได้ส่งสารติดต่อกับ กษัตริย์ อิสมา  
 แอล มาตลอดซึ่งแสดงให้เห็นถึงความจงรักภักดีและตระหนักว่ากษัตริย์ อิสมาแอล จะถูกรังแกและ  
 แย่งชิงตำแหน่ง ซึ่งพระองค์เป็นโอรสสุดที่รักของกษัตริย์ที่เคยให้ความช่วยเหลือแก่ครอบครัวศอลาหุด  
 ดีน มาตลอด โดยเฉพาะหลังจากชาวซีเรียทราบข่าวว่าท่าน ซอญฟูเคาะห์ ได้ยึดครอง เมโซโปเตเมีย  
 และท่านชัมซุดดีน ( ผู้สำเร็จราชการแทน ) ให้กษัตริย์ ผู้นำร่วมมือกับกษัตริย์แห่งเมรุซาเล็มและทำ  
 สัญญาสงบศึก ชาวซีเรีย ไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากขอความช่วยเหลือจากศอลาหุดดีน เพื่อมาสงบเหตุ  
 การณ์ต่างๆและยังขอให้ศอลาหุดดีนมา แก้ปัญหาด้วยตัวเอง ท่านศอลาหุดดีน ถูกชาวซีเรียเรียกร้อง  
 หลายต่อหลายครั้งเพื่อเข้ามาแทรกแซงกิจการภายในของซีเรีย ศอลาหุดดีน ไม่รอช้ารีบเดินทางข้ามทะเล  
 ทราซ โคอ์ ไม่กลัวพวกครูเสด

“ ท่านศอลาหุดดีน ได้ประกาศชัดเจนว่าท่านเป็นผู้ดูแล อัลมาลิก อัลซอและห์ ฉันทันไม่ได้มาที่นี้  
 นอกจากจะไกล่ไกล้ง และรับใช้ ท่าน อัล มาลิก อัลซอและห์ และทวงคืนแดนที่เจ้าเมืองยึดเอาไว้กลับคืน”  
 ( Muhamad Hamid al Nasir , 1998 : 223 ) แต่ด้วยจิตยึดมั่นที่แน่วแน่ต่ออัลลอฮ์ ศอลาหุดดีนสามารถ  
 ยึดครอง Hamsi . Hamah , Halab <sup>28</sup> หลังจากศอลาหุดดีน ได้เข้าซีเรียและจัดการกับเหตุการณ์เลวร้าย  
 ต่างๆ และวางแผนจัดระบบระเบียบใหม่ ได้มอบให้น้องของเขา ( ซัยฟูอิสลาม ) เรียบร้อยแล้ว ท่านเดิน  
 ทางต่อไปยัง Hamsi และพิซิด ได้สำเร็จและวางระเบียบการบริหาร และท่านเดินทาง ไปยัง Hamah ผู้ว่าที่  
 นั้นคือ อิซซุดดีน ชูรุดิก ที่ปฏิเสธจะมอบ Hamah ให้แก่ท่านศอลาหุดดีน ในที่สุดศอลาหุดดีน สามารถยึด

<sup>28</sup> อยู่ในประเทศ ซีเรีย

เมือง Hamah ได้สำเร็จในปี ฮ.ศ 570 และท่านเดินทางต่อไปยังเมือง ฮาลับ และได้ปิดล้อมฮาลับ และที่นั่นมีน้องหญิงของกษัตริย์ อัลมาลิก อัล ซอและห์ ศอลาหุดดีน ได้ถวาย สิ่งของมากมายเพื่อให้เกียรติแก่ลูกหลานของท่านนุรุดดีน

“ กษัตริย์ อัลมาลิก อัล ซอและห์ ได้ทำสัญญาถ้าศอลาหุดดีน ที่จะมอบเมืองที่ศอลาหุดดีน ได้พิชิตมา นอกจากเมืองฮาลับ มอบให้ กษัตริย์ อัลมาลิก อัล ซอและห์ ปกครองด้วยตนเอง ”

( Abdullah Nasih Ulwan , 1991 : 54 ) ตั้งแต่สุลต่านนุรุดดีนเสียชีวิตท่านศอลาหุดดีนก็กลายเป็นวีรบุรุษที่สามารถรวมตัวเข้าเมืองต่างๆภายใต้สัญลักษณ์อันเดียวกัน ด้วยความสามารถ และประสิทธิภาพสามารถรวมตัวเหล่าบรรดาผู้นำหลายเมืองด้วยกัน ถึงอย่างไรก็ตามมีกลุ่มหนึ่งที่เขยمنتที่ไม่ยอมสวามิภักดิ์ต่อศอลาหุดดีน และสร้างความแตกแยกแย่งชิงตำแหน่งและตำแหน่งต่างกล่าวกับตัวเองว่าเป็นอัลมะห์ดี อัลมุนคาจิบ<sup>29</sup> ซึ่งสร้างความปั่นป่วนแก่ชาวเยเมนเป็นอย่างมากและได้เกิดการฆ่าฟันต่อกันและกัน ท่านศอลาหุดดีน ก็ได้ส่งน้องของเขา คือ ตูรอน ไปยังเยเมนเพื่อกำจัด พิตนะห์ และรวมตัวเยเมนเข้ากับอียิปต์และซีเรีย ตูรอน มุ่งหน้าไปยังเส้นทางแม่น้ำไนล์ จนกระทั่งไปถึงเมือง เกาน์<sup>30</sup> ท่านเดินทางบก จนไปถึงแถบทะเลแดงและข้ามทะเลไปยังเจดดาห์และต่อไปยังเยเมนและยึดครองเยเมน ชาวเยเมน พอใจกับการมาของ ตูรอน ซาห์ ศอลาหุดดีน ได้แต่งตั้งตูรอน ซาห์ เป็นผู้ดูแลเยเมน จนกระทั่งท่านตาย ฮ.ศ. ในปี ฮ.ศ. 579 และ ศอลาหุดดีน ได้เรียกน้องของเขา ( อัล มาลิก อัลอากิล ) เพื่อเข้าร่วมประชุมสุดยอดผู้นำมุสลิมซึ่งจัดขึ้นที่ซีเรีย แจกผู้อาวุโสที่มาประชุม คือท่าน ซอครุดดีน ,ซีฮานูคีน ,บาซิริ ตัวแทนเคาะลีฟะฮ์ อับบาซียะห์ และท่านกอฎี มะห์ยูคีน อัลชะ ฮ์ซุรีและท่านบาสาฮุดดีน อิบนูซิดาด ตัวแทนจากโมซูล และตัวแทนจากเมโซโปเตเมียคือ ท่านมะฮ์ฮุดคีน ซันจาร และบุคคลอื่นๆ ศอลาหุดดีนพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้นำมุสลิมทั้งหลายให้เป็นหนึ่งเดียวกันเป็นพี่น้องกัน แต่ผู้นำที่มีปากเสียงคือ ตัวแทนจากโมซูล ซึ่ง ไม่ยอมรับการรวมตัวเป็นหนึ่งเดียวกัน

“ ท่านศอลาหุดดีน ถัดอบโต้ผู้นำโมซูล ด้วยการส่งทหาร ไปปิดล้อมเมืองและในที่สุดก็ตกลงกันได้ด้วยการทำสนธิสัญญาระหว่างทั้งสองที่มีชื่อว่า Hiran ท่านอัซซุคีน ต้องมอบ โมโซลให้แก่ศอลาหุดดีนและตีพิมพ์เงินตราด้วยชื่อศอลาหุดดีน และในที่สุดผู้นำโมโซล ตกเป็นเกมการเมืองของศอลาหุดดีน ( Abdullah Nasib Ulwan , 1991 : 58 ) ศอลาหุดดีนได้เขียนจดหมายไปยังเคาะลีฟะฮ์อับบาซียะห์ คือเคาะลีฟะฮ์ อัลมุสตาดีอู และท่านรัฐมนตรี คือ อัล-กอฎี อัล-ฟาฎิล ที่ศอลาหุดดีนสามารถกำจัดศัตรูและ

<sup>29</sup> คือ ผู้พิชิตความอธรรม

<sup>30</sup> อยู่ใกล้กับอารมีเนีย

พิชิตอียิปต์,เยเมน,แอฟริกาและอำนาจมุคตะบะฮ์ อับบาซียะห์ สรรเสริญความดีของอับบาซียะห์ ทางเคาะลีฟะฮ์ ได้ตอบแทนศอลาหุดดีน ด้วยรางวัลอย่างงาม

" ท่านศอลาหุดดีน สามารถรวบรวมประเทศเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จากกูรคิสถาน ซิเรียเยเมน อียิปต์ มอรอกโค และแถบแอฟริกาเหนือ" ( Abdullah Nasib Ulwan , 1991 : 60 ) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ท่านศอลาหุดดีนสามารถรวบรวมประเทศ ให้เป็นหนึ่งเดียวได้ หลังจากท่านนุรุดดีน เสียชีวิต และกำจัดความแตกแยก ที่เกิดขึ้นในหมู่บรรดาเจ้าเมือง ความสำเร็จของศอลาหุดดีน ในครั้งนี้ ป้องกันไม่ให้ครูเสด มาแทรกแซง และมาสมทบกับเจ้าเมือง ที่ไม่ยอมสวามิภักดิ์ให้แก่ศอลาหุดดีน หลังจากการตายของเคาะลีฟะฮ์ อัลอาคิดี อียิปต์ ก็ตกอยู่ภายใต้การปกครอง ของศอลาหุดดีน และสามารถขยายการปกครอง กว้างขวางออกไป เริ่มจากอียิปต์ และทางตอนใต้ของอียิปต์ ประเทศเยเมน และแถบทะเลแดง

#### การสถาปนาราชวงศ์ อัลอัยยูบียะฮ์

ราชวงศ์อัยยูบ เป็นส่วนหนึ่งของเผ่า ซินกี คือท่าน อัยยูบ อิบนู ซาคี อิบนูมัววาน อิบนู อาลี อิบนู อัชเราะ อิบนู อัล ฮาซัน อิบนูอาลี อิบนู อะห์มัด อิบนู อาลี อับดุลอาซิซ อิบนู ฮาคาบะฮ อิบนู อัลหุศัยน อิบนู อัลฮาริส อิบนู ฮานาน อิบนู ฮุมาร์ มัวเราะ อิบนู อัฟ อัลหิมยารี อัลเคาะซี ท่าน อิบนู อาซิร ได้กล่าว ว่า " พวกเขาเหล่านั้นมาจาก เคิร์ด อัล รอวาดียะห์ " ( Ibn Khaldun , 1992 /5 : 331 ) ตระกูลของ อัยยูบ ไปจบที่ อัลเคาะซี ส่วน อิบนู คยลคูน ได้กล่าวว่า " ท่านซาคี พ่อของเขามาจาก ลูกหลานของคารีน เป็นเพื่อน กับชะฮรูซ ซึ่งมีฐานะ ที่มั่นคง ต่อมาได้ทำงานให้แก่สุลต่าน มัสอูด อิบนู มุฮัมมัด อิบนู มาลิก ซาห์ และมีความสัมพันธ์ อันดีกับท่าน คายะห์ จนถึงแก่ความตาย และต่อมาชะฮรูซ ได้รับการแต่งตั้ง เป็นสุลต่าน และได้แต่งตั้งซาคี เป็นผู้ดูแลคักริด ต่อมาท่านซาคี เสียชีวิต นัจมุดดีน ก็รับหน้าที่ ดูแลป้อมคักริดแทนเจ้าเมือง โมซูล " อีมาคุดดีน ได้ปฏิบัติ มัสอูด เคาะลีฟะฮ์ แห่งแบกแดด แต่ไม่สำเร็จจึงหนีตายผ่านมายังคักริด ในปี ฮ.ศ. 520 ท่าน นัจมุดดีน ให้การพักพิงแก่ท่านอีมาคุดดีน เป็นอย่างดี " ท่านอาสาสุคุดดีน ได้ขัดแย้งกับชะฮรูซ แต่กลับถูก ถอดถอนจากตำแหน่ง เพราะอาสาสุคุดดีนเป็นน้องของท่าน นัจมุดดีนพร้อมหนีตายไปยังโมซูล เพื่อไปพึ่งพาอาศัยท่าน อีมาคุดดีน " ( Ibn Khaldun , 1992 /5 : 331 ) ราชวงศ์อัยยูบ ก่อตั้งขึ้นโดยท่านศอลาหุดดีน บิดาของท่านคือ อัยยูบซึ่งอราชวงศ์อัยยูบจึงมาจากชื่อของบิดาของท่าน ซึ่งเดิมเป็นชาวเคิร์ด(Kurdish)เผ่า al – Rawadiyah

<sup>11</sup> ท่าน อีมาคุดดีน



ครอบครัวศอลาหุดดีน ได้อุทิศตนให้แก่ อีมาอูดดีน ซินกี และได้รับการแต่งตั้งเป็นแม่ทัพคนสำคัญของท่านอีมาอูดดีน หลังจากอีมาอูดดีน เสียชีวิต ท่านนัจมุดดีน ได้ปกครอง เมือง บะยลาซัค<sup>32</sup> ส่วน อาสาสุคดีน ได้ติดตาม ท่านนัจมุดดีน (โอรสของท่านอีมาอูดดีน) มาตลอด อาสาสุคดีน ชิริกูฮ์ Shirkuh มีศักดิ์เป็นอาของท่านศอลาหุดดีน เป็นนายทหารคนสำคัญของท่านนัจมุดดีน ะหมัด ในปี ค.ศ. 1169 ด้วยความประสงค์ของสุลต่านอัลอาดีด แห่งราชวงศ์ฟาติมีย์ให้ท่านชิริกูฮ์เป็นนายทหารคนสำคัญของท่านนัจมุดดีน ะหมัด ซึ่งเป็นบุตรชายของท่านอีมาอูดดีน ซินกี ซึ่งขณะนั้นปกครองซีเรีย และ อแลปโป ในปี ค.ศ. 1169 สุลต่านอัลอาดีด แห่งราชวงศ์ฟาติมีย์ให้ท่านชิริกูฮ์นำทัพเข้ากรุงไคโรเพื่อขับไล่พวกแฟรงค์ และครูเสด การยกทัพเข้า อียิปต์ในครั้งนี้กับศอลาหุดดีน ซึ่งมีศักดิ์เป็นหลานของแม่ทัพชิริกูฮ์ เข้าร่วมเป็นกำลังสำคัญด้วย เมื่อท่านชิริกูฮ์ประสบความสำเร็จในการควบคุมอียิปต์ได้ไม่นานท่านก็เสียชีวิต ศอลาหุดดีน ก็รับตำแหน่งวะซีร ของเคาะลีฟะฮ์ฟาติมีย์ คือ เคาะลีฟะฮ์ อัลอาดีด และได้ยกเลิกเคาะลีฟะฮ์ฟาติมีย์แห่งอียิปต์ และสถาปนาตนเองเป็นสุลต่าน แห่งอียิปต์ และได้ขยายเขตการปกครอง มาจนกระทั่งท่านเสียชีวิต ( Ibn Khaldun , 1992 /5 : 331 ) ท่านศอลาหุดดีน ได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งแทนท่าน ชารีกูฮ์ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสถาปนาราชวงศ์อัยยูบีย์ ในเวลาต่อมาสุลต่านอัลอาดีดซึ่งเป็นสุลต่านองค์สุดท้ายแห่งราชวงศ์ฟาติมีย์ ได้สิ้นพระชนม์ลงในปี ค.ศ. 1171 ท่านศอลาหุดดีนจึงถือโอกาสดังกล่าวสถาปนาราชวงศ์ อัยยูบีย์ขึ้นแทนราชวงศ์ฟาติมีย์ จากความสามารถของท่านศอลาหุดดีน ไม่ว่าจะทางการเมืองทางทหารและการปกครองทำให้ท่านศอลาหุดดีน มีชื่อเสียงแพร่หลายอย่างรวดเร็ว ท่านได้ประกาศโค่นล้มราชวงศ์ ฟาติมีย์ โดยที่ ไม่ได้กล่าว ในคุตบะฮ์ และได้เอ่ยชื่อ เคาะลีฟะฮ์ แห่งแบกแดดแทน ท่านศอลาหุดดีน ได้เข้ายึดครองดินแดนต่างๆของราชวงศ์ฟาติมีย์ในอดีต อารยธรรมทางการเมือง การศึกษาและศาสนาของชาวชีอะฮ์แทนที่โดยอารยธรรมของชาวจุหนีและเปลี่ยน กอฎีเป็นชาวจุหนี มัจฮับ ชาฟีอี และได้ยกเลิกกอฎีชาวชีอะฮ์

ท่านศอลาหุดดีนมาถึงอียิปต์ในปี ค.ศ. 1175 ขณะนั้นท่านอายุ 38 ปี สามารถปกครองซีเรียและอียิปต์และในปีนั้นเช่นกัน " ศอลาหุดดีน ได้สถาปนาตัวเองเป็นสุลต่านแห่งซีเรียและอียิปต์และได้รับการยอมรับจากผู้นำมุสลิม หลายประเทศและในปี ค.ศ. 1183 อามิร อัลซอและห์ อิศมาแอต เสียชีวิต ศอลาหุดดีนก็ยึด อแลปโป ซึ่งเป็นเส้นทางสำคัญเพื่อเข้าสู่ขัณฑ์แรกที่จะ ไปถึง การพิชิตครั้งใหญ่ ในปี ค.ศ.

<sup>32</sup> อยู่ในประเทศซีเรีย

1186 ท่านสุลต่านศอลาหุดดีน ได้ยึดครอง โมซูล ทางเหนือสุดของประเทศซึ่งติดกับแม่น้ำ อีนนะห์รอย”

<sup>33</sup> ( Ridwan Saiyid ,2002 :31 )

### วาระสุดท้ายของศอลาหุดดีน อัลอัยยูบีย์

ในช่วงสุดท้ายของศอลาหุดดีนท่าน ได้ตั้งใจที่จะออกเดินทางไปยังมักกะห์เพื่อประกอบพิธีฮัจญ์ ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักการห้าประการของอิสลาม จะต้องปฏิบัติ ส่วนทางด้านผู้แสวงบุญของพวกเขาคริสเตียนที่จะเดินทางมาแสวงบุญที่เยรูซาเล็ม ท่านศอลาหุดดีน ได้เปิดโอกาส และประกาศความปลอดภัย ส่วน ผู้แสวงบุญที่เป็นมุสลิม ที่ออกเดินทาง ไปยังมักกะห์ท่านก็ได้ประกาศความปลอดภัยเช่นกัน

ท่านศอลาหุดดีน ย้ำความปลอดภัยอีก โดยส่งลูกของท่าน คือ อัลมาติก อัลอัฟฎอล ไปยังเกอราก (Kerak) ซึ่งเป็นสถานที่ ริเนอล (Renuld Doshatiyon) ที่ยังมีการรักษาการณ์ของครูเสดอยู่ ก่อนที่ท่านสุลต่านจะออกไปยังแถบอาหรับ ท่าน ได้แต่งตั้งชุดบริหารใหม่และผู้ติดตามของท่านเพียงไม่กี่คนได้ผ่านเมืองที่เคยถูกยึดครองโดยพวกครูเสด ท่าน ได้มีคำริให้หาช่างหนึ่งร้อยคนเพื่อซ่อมแซมรั้วกำแพง ช่างเหล่านั้นทำงานร่วมกันระหว่างช่างชาวคริสเตียนและชาวมุสลิม หลังจากท่านศอลาหุดดีน ได้ไปเยี่ยมทางใต้ของประเทศ ท่านเองก็ปลอดภัยจากการรุกรานและเหตุการณ์ต่างๆ

“ ท่านเองก็เน้นหนักสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ส่วนทางด้านทหารท่าน ได้ให้ความสำคัญ และ ได้สั่งให้ทหารฟื้นฟูซ่อมแซมเมือง ที่ถูกทำลายในยามวิกฤตสงคราม ในช่วงที่ท่านได้พักเยี่ยม ท่านก็ได้มีคำริให้ทำโรงพยาบาลและ โรงเรียน ” (Ridwan Saiyid , 2002 : 449 )

ศอลาหุดดีน ได้แต่งตั้งลูกของเขา อัลมาติก อัลชอฮิร เป็นผู้ดูแลแคว้นอเลปโป (Halab) เป็นคนที่สามที่มีฉายาว่า อัลมุฆมิร ซึ่งลูกของศอลาหุดดีน ในคอนนั้นมียายุ 19 ปี ศอลาหุดดีน ได้กล่าวแก่ลูกของเขาว่า เจ้าจงยำเกรงต่ออัลลอฮ์ เพราะการยำเกรงต่ออัลลอฮ์เป็นจุดกำเนิดของความดี เจ้าจงปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮ์ เพราะจะทำให้เจ้าประสบความสำเร็จ และเจ้าจงระวังกับการนองเลือด และเจ้าจงรักษา และ ให้เกียรติแก่ประชาชน และจงติดตามความสุขสงบของเขา เพราะเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบ ที่อัลลอฮ์ให้ดูแลพวกเขา และเจ้าจงถนอมน้ำใจเหล่าบรรดาเจ้าเมืองต่างๆและเจ้าจงอย่าอิจฉาริษยา แท้จริงความตายเป็นสัจจะ และ ไม่มีใครยังยืน เจ้า จะ ไม่ได้รับการยกยอ นอกจากความพอใจของประชาชน และระหว่าง

<sup>33</sup> ในประเทศอิรัก

เจ้ากับอัลลอฮ์จะไม่ได้รับการยกเว้นนอกจากเจ้าซักซอกัยโทษจากอัลลอฮ์ แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงให้อภัย " ( Ridwan Saiyid , 2002 : 450 )

ชาวคริสเตียนที่มาแสวงบุญพวกเขาเหล่านั้นเดินทางมาอย่างยากลำบากโดยที่ไม่มีมุสลิมให้ความคุ้มครองแต่พวกเขามีเพียงสิทธิในการผ่านเท่านั้นเอง หลังจากที่พวกครูเสดได้มายังอักคา ( Acre )

ศอลาฮุดดีนได้เปิดโอกาสให้นักแสวงบุญเดินทาง เข้าเยรูซาเล็มพร้อมกันนั้นศอลาฮุดดีนได้ไปต้อนรับและให้เกียรติแก่ผู้แสวงบุญที่นำ โดยเซอร์เบิตวอลแดร์ ( Hubert Walter ) ท่านเป็นผู้นำคนสำคัญในช่วงเวลานั้น และท่านเป็นคนหนึ่งที่เที่ยงตรง (หลังจากที่ท่านกลับไปอังกฤษ) ท่านศอลาฮุดดีนได้ไปต้อนรับและเชิญท่านไปยังวัง แต่ท่านปฏิเสธท่าน ได้กล่าวต่อศอลาฮุดดีนว่า " ฉันมาแสวงบุญ ไม่สมควรที่จะพักที่สำนักราชวัง " ( Ridwan Saiyid , 2002 : 452 ) ท่านศอลาฮุดดีนก็ถูกคอยระวังจากบรรดาเหล่าผู้นำคริสเตียนและฝากไว้ให้ดูแลผู้ที่ทำบุญอย่างถูกต้องเพราะมีนักบุญหลายคนมาทำบุญผิดกับหลักการของคริสเตียน

ช่วงฤดูหนาวท่านศอลาฮุดดีน คิดอยากจะเดินทางไปยังซีเรีย ซึ่งเป็นเมืองที่ท่านชอบมากที่สุดและครอบครัวส่วนใหญ่ของท่านก็อาศัยอยู่ที่นั่น ในเดือน พฤษภาคม ค.ศ.1192 ท่านศอลาฮุดดีนได้เดินทางไปยังเส้นทาง Nablus และท่านได้ผ่านเส้นทาง ฮิตติน ซึ่งเป็นสถานที่ประวัติศาสตร์ที่ได้รับชัยชนะเหนือพวกครูเสด ตามด้วยเส้นทางเบรุต ( เลกอนอน ) ซีเรียซึ่งประชาชนให้การต้อนรับ ชื่อของท่านศอลาฮุดดีน ถูกเรียกขานตามถนนหนทาง เหล่าบรรดานักกลอนแต่งกลอนได้ตอบกันเป็นที่แน่นอนว่า ซีเรียเป็นเมืองที่ชื่นชอบมากที่สุดของ ศอลาฮุดดีน เพราะเป็นเมืองที่สวยงามและเป็นเมืองเก่าสร้างด้วยอิฐมาตั้งแต่เนานกาล หลายท่านได้กล่าวว่า ซีเรียเป็นสวรรค์ในคุนยา ( อัลชะฮีย์ กล่าว ) ท่านศอลาฮุดดีนได้พักผ่อนในวังล้อมครอครัว ท่านหาเวลาเพื่อละศีลอด เพราะในช่วงท้ายของท่านต่างกันช่วงแรกๆ ที่ยุ่งกับสงครามปราบปรามพวกครูเสด ในช่วงเวลานั้น ฝนตกหนักทำให้น้ำท่วมเส้นทางถูกตัดขาด สร้างความลำบากอย่างมากหลายสัปดาห์ที่ท่าน ไม่ได้ออกจากกันนอกจากการยังชีพด้วยอาหารเบาๆ และผู้มาเยี่ยมเยือนก็หมดไป และท่านไม่ได้กล่าวว่าจะ ไปบ้านเพียงฮัจยี ซึ่งเป็นหลักฐานว่าท่านศอลาฮุดดีน เริ่มป่วยและท่านได้ส่งจดหมายไปยังกอฎี บาสาฮุดิน ที่กุดส์ <sup>4</sup> แต่ด้วยสภาวะอากาศอันเลวร้ายจดหมายดังกล่าวจึงถึงช้า ใช้เวลาถึง 19 วัน ท่านกอฎี มาถึง ได้เห็นท่านศอลาฮุดดีนในสภาพ อันน่าเป็นห่วง ท่านกอฎี ก็ช่วยศอลาฮุดดีน ตามความสามารถที่มีอยู่ ท่านศอลาฮุดดีนได้ออกต้อนรับแขกที่กลับมาจาก พิริฮัจยี โดยที่ไม่สวมชุดพิธีการแต่กลับใส่ชุดธรรมดา ซึ่งสร้างความแปลกให้แก่ กอฎี และกับทุกคน กอฎี ได้ดู

<sup>4</sup> คือเยรูซาเล็ม

แลความปลอดภัยของศอลาหุดดีนเป็นอย่างดีด้วยเกรงอันตรายจากประชาชนที่ออกมาให้การต้อนรับอย่างเนืองแน่น ในปลายเดือน กุมภาพันธ์ ท่านศอลาหุดดีน ได้ล้มป่วย ท่านพักรักษาตัวอยู่ในวังแห่งซีเรีย ท่านไม่สามารถที่จะกินอาหารได้วันหนึ่งคนรับใช้นำน้ำอุ่นมา แต่ถูกปฏิเสธว่าน้ำนั้นร้อนเกินไป ต่อมาคนรับใช้ได้เปลี่ยนน้ำแก้วใหม่ ท่านก็ปฏิเสธว่าน้ำนั้นเย็นเกินไป และท่านได้กล่าวสรรเสริญอัลลอฮ์ว่า ไม่มีใครที่จะทำให้น้ำนั้นอุ่นได้ หมอหลวงของท่านศอลาหุดดีนถึงกับห้ามเยี่ยมไข้เพื่อสุขภาพของศอลาหุดดีน แต่อาการป่วยก็ไม่ทุเลาขึ้น ข่าวการป่วยของศอลาหุดดีนแพร่กระจายทั่วมือง หน้าที่อันนี้ถูกมอบหมายให้ อัลมาลิก อัลอัฟคอลล ซึ่งเป็นลูกคนโต ของศอลาหุดดีน รับหน้าที่แทนพ่อในช่วงเวลาที่พ่อของท่านป่วย ในวันที่ 10 ของการป่วยของศอลาหุดดีน ท่านได้รับการฉีดยาและอาการของท่านก็ทุเลาขึ้น สามารถดื่มน้ำได้ในเวลาเย็นสิ้นท่านก็เหงื่อออกตามสันเท้า และอาการของท่านดีขึ้น หลังจากนั้นไม่กี่ชั่วโมงหมอหลวงของศอลาหุดดีนได้ประกาศอย่างกระตือรือร้นว่าเหมือนอัศจรรย์ที่เกิดขึ้น แต่ในวันที่ 12 อาการของท่านศอลาหุดดีน ทรุดลงและในวันที่ 4 มีนาคม ค.ศ. 1193 ท่านสุลต่านศอลาหุดดีนเสียชีวิต ศพของท่านถูกยาบและห่อด้วยผ้าขาวและปฏิบัติตามประเพณี เยี่ยงคนทั่วไป” ( Ridwan Saiyid , 2002 : 458 ) ท่านสุลต่านศอลาหุดดีน ได้จากโลกไปโดยปราศจากพันธนาการทางวัตถุอย่างสิ้นเชิงไม่ว่าจะเป็น ที่ดิน บ้านหลังใหญ่สวนไร่นาหรือ เงินทอง นอกจากเงินจำนวน 46 คิรฮัมเท่านั้น<sup>35</sup> เก็บไว้ในกองคลัง ทุกเส้นทางในซีเรียเต็มด้วยผู้คนมากมาย ตลอดทั้งวันทั้งคืน หลังจากท่านสุลต่านเสียชีวิตอนุญาตให้เข้าเยี่ยมได้เฉพาะ เหล่าบรรดาเจ้าเมืองและบรรดาญาติ<sup>36</sup> ลูกๆของท่านสุลต่านก็ออกมาเดินตามถนนเพื่อต้อนรับประชาชนที่มา Ta'Ziah<sup>37</sup> ซึ่งเป็นบททดสอบที่ใหญ่หลวงกับครอบครัว ศอลาหุดดีน และในเวลาต่อมาอัลมาลิก อัล-อัฟคอลล ได้เปิดโอกาส ให้แก่ผู้เยี่ยม Ta'Ziah และได้ห้ามนักกลอนแต่งกลอนชื่นชม

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การใช้ชีวิตของศอลาหุดดีน แบ่งเป็นสองช่วงด้วยกัน ช่วงแรก ในช่วงท่านทำงาน อย่างไม่เป็นทางการ และช่วงที่สองจากวัยรุ่น ผู้การรับผิดชอบ ในฐานะเป็นผู้นำ ไม่ว่าจะเป็น ด้านการเมือง การบริหาร การทหาร และปราบปราม พวกครูเสด ในช่วงสุดท้ายของท่านศอลาหุดดีน ถูกคุกคามด้วยโรคภัยมาเลเรีย ทำให้ท่านไม่สามารถ กินอาหารได้ ท่านป่วยหนักในหมู่บ้านแห่ง

<sup>35</sup> คิรฮัม คือ เงินที่ท ี่เขาเงิน

<sup>36</sup> ถูกอด ทพทของกอฎี แปลว่าผู้ที่พากษาหลายคน

<sup>37</sup> Ta'Ziah คือ มาให้กำลังใจแก่ผู้เสียชีวิต

หนึ่ง ชื่อว่า กัฟรฺซัมมาร ในเขต ( อัฏฏาชีเราะฮ์ อุลยา ) ท่าน อาคิด น้องของท่านศอลาหุดดีน ได้พาแพทย์จากเมืองสาละบ แต่ถึงเวลาที่อัลลอฮ์ กำหนดก็ต้องยอมรับ ชะตากรรมที่อัลลอฮ์ สร้างมา อัลลอฮ์ ได้กล่าวไว้ว่า :

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

ความว่า : และสำหรับแต่ละประชาชาตินั้นมีกำหนดเวลาหนึ่ง ครั้นเมื่อกำหนดเวลาของพวกเขามาแล้ว พวกเขาจะขอ ให้ล่าช้า ไปสักชั่วโมงหนึ่งก็ไม่ได้ และจะขอให้เร็ว ไป ( สักชั่วโมงหนึ่ง ) ก็ไม่ได้ ( อัล- อะรอฟ : 34 )

ท่านศอลาหุดดีน จากโลกนี้ไปไม่ได้สะสมมรดกอะไรมากมาย นอกจากเงิน 47 คิรซัม (เงินที่ทำมาจากนาก) และทองหนึ่งกรัม<sup>38</sup> คาซังซีเรีย ( Shakir Mustafa , 1998 : 44 )

#### ประชาชาติของศอลาหุดดีน อัลอัยยูบีย

ก่อนสงครามครูเสด โลกอิสลามในขณะนั้น มีการแบ่งพรรคเป็นกลุ่ม วัฒนธรรมอิสลามที่แท้จริงถูกทำลายและถูกบิดเบือน จากความเป็นจริง ฟิคนะ<sup>39</sup> เราอาจตั้งคำถามว่า ตัวการเหล่านั้นเป็นใคร ก็ไม่ใช่อื่นใดนอกจาก ความแตกแยกในหมู่ มุสลิมนเองเอง เช่น การเคลื่อนไหวของ อัล - บาคีนียะห์<sup>40</sup> อัลกออิมียะฮ์<sup>41</sup> อัลอิสมาอีลียะห์<sup>42</sup> อีกทั้งแตกแยกทางด้านการเมืองและความเชื่อถือทางศาสนา<sup>43</sup> ท่ามกลางสถานการณ์อันเลวร้ายเช่นนี้ ทำให้ประชาชาติแบ่งเป็นกลุ่มไม่เข้ากัน ประชาชนอยู่ส่วนหนึ่ง เจ้าเมืองอยู่อีกส่วนหนึ่ง แต่เจ้าเมืองต่างคนต่างเกรงใจซึ่งกันและกัน ความแตกแยก ( มัดฮับ ) นิกายชีอะห์ และความแตกแยกทางทหารระหว่างฟาติมีย์ กับซัลจุก

<sup>38</sup> คาซังซีเรีย

<sup>39</sup> ฟิคนะฮ์ คือให้ความเท็จต่อความแตกแยก

<sup>40</sup> ศีกรับเผินๆของอัลกูรอาน

<sup>41</sup> คือฮัมดาน กอรรอิมียะฮ์

<sup>42</sup> อิสมาอีลียะห์ กำนันค จากผู้นำ ที่ชื่อ มุฮัมหมัด อิบน์ อีสมายีล อิบน์ อะฮ์มัด อัล สอลจุก เป็นอิมาม ที่ เกิด ที่มาจากเชื้อสาย ของ ศาสดามุฮัมหมัด คือลฯ

<sup>43</sup> แดกออกมาเป็นนิกายชีอะฮ์ ฟาติมีย์ แห่งอียิปต์.

“ ในช่วงทศวรรษ 1970 เมืองมุสลิม ทางฝ่ายฟาติมีย์ และซัลจุก ต่างมีเป้าหมายแตกต่างกัน เพื่อแย่งชิงผลประโยชน์จึงเป็นการเปิดโอกาสให้พวกของครูเสดเข้าซีเรียและยึดเมืองเยรูซาเล็ม ( ไบเบิล มักคิส ) และแบ่งปันที่ดินมุสลิม เกือบหมด ” ( Muhammad Suhel Toqus , 2001 : 425 ) การเมืองในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ พวก al-Rafidah<sup>44</sup> ขยายแนวความคิดของเขา ส่วนทางด้านอุลามาอู<sup>45</sup> เริ่มขยายเผยแพร่ความรู้ แต่งหนังสือความมีสยิดต่างๆ จัดกลุ่มศึกษาตามแผนกวิชาต่างๆ

สรุปได้ว่าช่วงนี้เป็นช่วงศตวรรษที่เต็มไปด้วยนักปราชญ์ ที่ผลิตออกมาอย่างเดียว ถ้ากลับมาดูจุดที่คล้ายก็คือ

1. เกิดกว้างเกินไปผู้เดินทางสามารถไปไหนมาไหนได้อย่างเสรีและการอพยพ ( ข้ามถิ่นฐาน ) ของนักปราชญ์จากประเทศหนึ่ง ไปยังอีกประเทศหนึ่ง
2. ประเทศเล็กๆต่างก็มีความโดดเด่นไม่เท่ากันแต่เจ้าเมืองต่างคนต่างยกย่องนักปราชญ์ของตัวเอง ส่วนนักปราชญ์ฟิวกส์และหะดีษต่างก็เผยแพร่ด้วยความจริงจึง โดยไม่คำนึงถึงกับใครและสนับสนุนใคร
3. สถานการณ์ทั่วไปในเวลานั้น ให้เกียรติซึ่งกันและกันเหล่าบรรดาทหารเคิร์ดก็ให้เกียรติกับนักปราชญ์โดยไม่ทำร้ายและทารุณ

#### ความแตกต่างของประชาชาติคอလာหุดดินแบ่งออกเป็น 2 ประการ

1- อัล-รอฟีฎฮ์ อัล-บาดีนีย์ ก็มีการเคลื่อนไหวของชาวจุหนี ส่วนทางด้านฟาติมีย์เองเผยแพร่แนว ความคิด ซืออะฮ์ เหล่าบรรดาแกนนำ นักปราชญ์ต่างเผยแพร่แนวคิดอันนี้ ไม่ว่าจะเป็นที่ ซีเรีย หรือ เปอร์เซีย โดยเฉพาะที่ เปอร์เซีย นักเผยแพร่โดยการนำของ อัลฮาสัน อิบน์ อัล-ศอกาส ได้เผยแพร่ความคิดของเขา นิกายอิสมาอิลีจน เกิดการทะเลาะฆ่าฟันกันมาเป็นเวลา 30 ปี และเกิดการลอบสังหารนักปราชญ์ ของชาวจุหนี ด้วยฝีมือของพวกบาดีนีย์

#### 2- การเคลื่อนไหวของชาวจุหนี

“ หลังจากพวกซัลจุก ได้ปกครองประเทศทำให้ชาวจุหนี มีโอกาสที่จะเผยแพร่แนวความคิดมากขึ้น ซัลจุก จึงเปรียบเหมือนกระดูกสันหลังของชาวจุหนี โดยเฉพาะวะซีร์ของซัลจุก ได้มีบทบาททั่ว

<sup>44</sup> . AL-Rafidah คืออะ โกว อิบน์ คลาส เดิมเป็นชาวยิวดั้งเดิมเป็นนิกายของอิสมาอิล

<sup>45</sup> อุลามาอู คือ นักปราชญ์

ประเทศโดยการสนับสนุนให้คนเรียนรู้และเป็นนักปราชญ์" ( Muhammad Hamid al - Nasir , 1998 : 61 ) เศรษฐกิจก่อนสงครามครูเสด เหล่าบรรดาผู้นำ ( เจ้าเมือง ) ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย(จะหาอย่างแข็งเป็นธรรมดาและไม่มีความปลอดภัย) ประชาชนอยู่อย่างหวาดหวั่น เขาเปรียบคนยากคนจนโรครະบาดแพร่ขยายไปทั่วเมือง สร้างความอ่อนแอให้แก่สังคมมุสลิม ตรงข้ามกันคือสร้างโอกาสให้แก่พวกครูเสด

### ปัญหาเศรษฐกิจพอจะสรุปได้ดังนี้

#### 1. การใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินไป

การใช้จ่ายในราชวังของ เคาละลิพะฮ์ อัล-อาคิค( เคาละลิพะฮ์องค์สุดท้ายแห่งราชวงศ์ ฟาติมีย์ ) ใช้จ่ายเครื่องใช้เครื่องสำอองในราชวังมาเกินเวลา 10 ปี วะซีร์ฟาติมีย์ คนหนึ่ง บักรุล อัลจามาล เสียชีวิตได้มีมรดกเป็นเงินคินารและดิรฮัมถูกนำไปให้เคาละลิพะฮ์ ฟาติมีย์ อย่างมหาศาล การใช้จ่ายในด้านบริการมีผู้รับใช้ 500 คน และนักร้องคอยขับกล่อมมากมายแต่ละคนเป็นราคา 5,000 คินาร และเครื่องดนตรี 200,000คินาร และบรรดาผู้นำและนายทหาร จួយโอกาส ยึดสถานธุรกิจประกอบการและ เอาเปรียบชาวบ้าน <sup>46</sup> ( Muhammad Hamid al - Nasir , 1998 :73 )

#### 2. ปรับราคาสินค้าอุปโภคบริโภคพื้นฐาน

ทั้งคำให้ราษฎรเสียภาษีเพิ่ม โดยเฉพาะต่อผู้ที่จะไปแสวงบุญต้องเสียภาษีทางผ่านเหมือนซื้อคกลงระหว่างผู้แสวงบุญจากอียิปต์กับ โมร็อกโค การซื้อขายประจำวันก็แพงผิดปกติ ทำให้ประชาชนขาดแคลนอาหารจนกระทั่งประชาชนต้องขายพาหนะ ของเขาอย่างถูกๆ เพื่อแลกกับความหวาดหวั่น เกิดโรครະบาดในอิรักและซีเรียและเกือบทุกประเทศในโลกมุสลิม ผู้ยากไร้ต้องนำซากสัตว์มาเป็นอาหารแทน ส่วนคนรวย อยากรซื้ออะไรก็ได้ด้วยคินาร เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในปี 484-489 " ( Muhammad Hamid al - Nasir , 1998 : 74 )

#### 3. เกิดความไม่สงบสุขและความปั่นป่วน

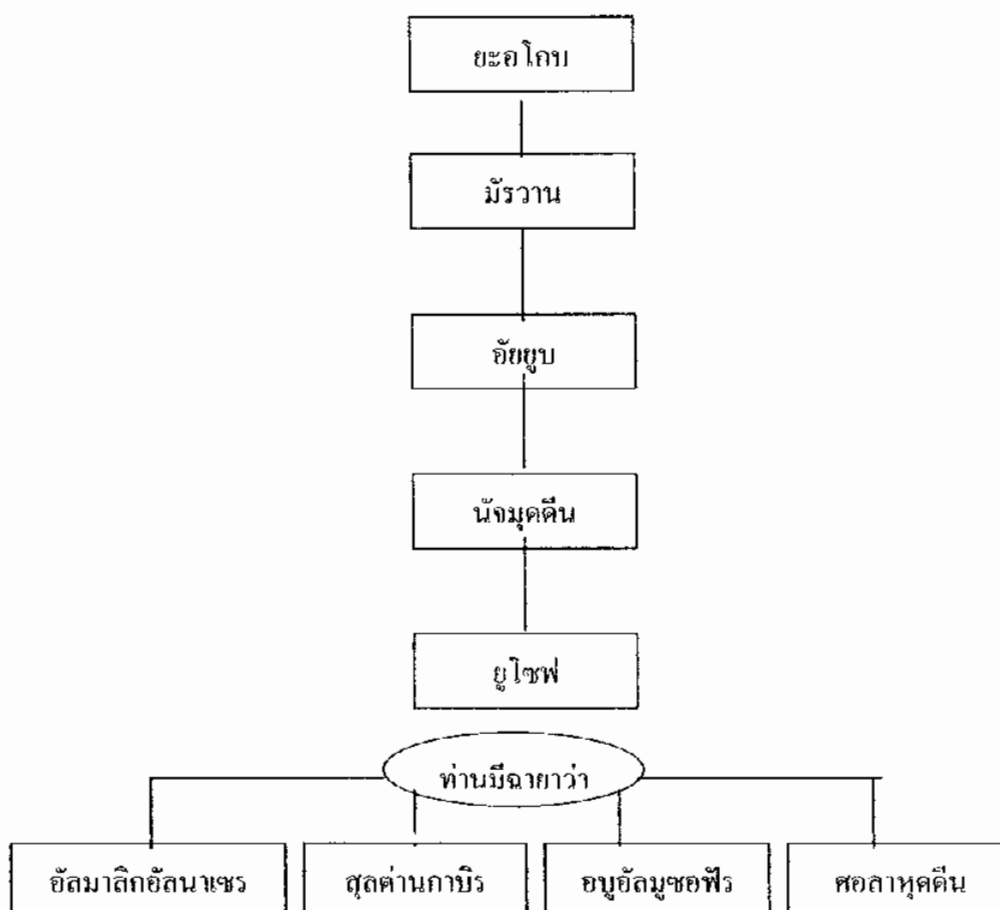
โดยเฉพาะในใจกลางเมืองอิรักเกิดการปล้นสดมภ์สังคมอยู่ในความมืด เหมือนอยู่ในช่วง ยาสีลียะห์ <sup>47</sup> ไม่รู้จักแยกแยะดีหรือชั่วมีการปล้นกองคาราวานที่ เดินทางมาค้าขาย อันเนื่องมาจากความหิว ( Muhammad Hamid al - Nasir , 1998 : 75 )

<sup>46</sup> คู่มือหนังสือ อัล-ชีฮาด วัตตัจดีค ของมุฮัมหมัด ฮามิด อัล-นาซีร์ หน้า 71-72

<sup>47</sup> jahiliyah ( ยาสีลียะห์ ) คือ ยุคสมัยก่อนการมาของศาสดามุฮัมหมัด.

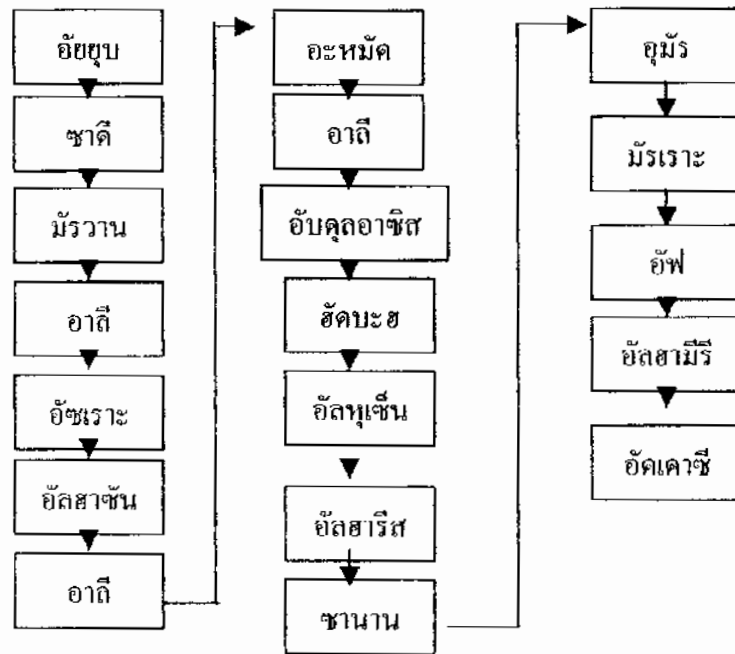
จากจุดนี้จะเห็นได้ว่าประชาชาติอิสลาม อยู่ในความอ่อนแอทุกรูปแบบระดับประเทศ เกิดการแย่งชิงอำนาจกัน และไม่ให้ความสนใจ ประชาชนว่าจะเป็นอย่างไร ทางฝ่ายศัตรูจึง ถี่ยงเป็น โอกาสสำคัญที่จะต้องฉกฉวยลงมือปฏิบัติการ โดยทันที

สายตระกูลของศอตาหุดคีน อัลอัยยูบีย์

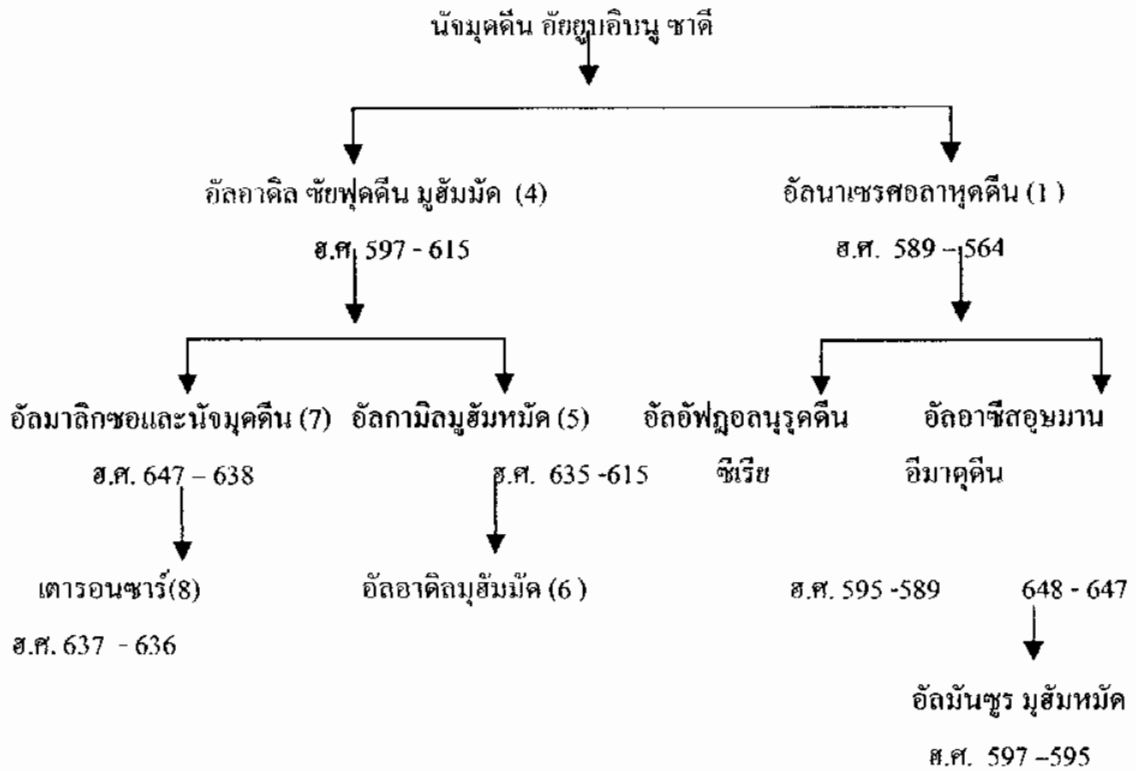




สายตระกูลของศอถาหุคคิน ยัลยัยยู่ยี่ เป็นส่วนหนึ่งของราชวงศ์ (จีนกั) ซึ่งมาจาก



## ราชวงศ์อัยยูบีย์



( Mahmud Shakir, 1985 : 325 )